

Padidėjusi Centro frakcija tikisi bendradarbiavimo su liberalais

Vilnius, lapkričio 10 d. (BNS) — Seimo frakcijos seniūnas Egidijus Bičkauskas mano, kad dviejų liberalų frakcijų atstovų išjungimas į jo vadovaujamos frakcijos gretas paskatins dialogą tarp abiejų partijų, ir jis ateityje gali peraugti į partijų susijungimą.

Tuo tarpu liberalai teigia, kad dviejų buvusių bendražygių išėjimą iš frakcijos reikėtų vertinti tik kaip jų asmenišką sprendimą, bet ne dviejų partijų santykių kontekste.

Pirmadienį Centro frakcija, sutikusi į savo gretas priimti liberalus Virginijų Martišauską ir Kęstutį Trapiką, dabar turi 18 narių ir yra antrą pagal dydį parlamentinė frakcija po konservatorių.

Liberalams nuo šiol Seime atstovaus vienintelis Alvydas

Medalinskas, neketinantis tapti kitos frakcijos nariu.

E. Bičkauskas sakė, kad apie Centro sąjungos ir Liberalų sąjungos glaudesnę bendradarbiavimą kalbama jau ne vienerius metus, tačiau tos kalbos iki šiol nesibaigė konkretniais veiksmais.

Jis mano, kad V. Martišausko ir K. Trapiko prisijungimas prie Centro frakcijos yra „realusis praktinis žingsnis“, paskatinsiantis dialogą tarp partijų.

Tačiau Liberalų sąjungos valdybos pirmininkas A. Medalinskas sako, kad „dviejų žmonių asmeninių problemų sprendimo nereikėtų vertinti dviejų partijų santykių lygmenyje“. „Vyrai ruošiasi naujiems Seimo rinkimams ir renka partiją su aukščiausiais reitingais“, sakė A. Medalinskas.

Naujoji sąjunga nepatenkinta krašto apsaugos finansavimu

Vilnius, lapkričio 10 d. (Elta) — Teisininko Artūro Paulausko vadovaujama Naujoji sąjunga (socialliberalai) pareiškė susirūpinimą kitų metų biudžete numatomo išlaidų vadinamosioms jėgoms struktūroms, ypač Krašto apsaugos ministerijai, didinimu.

Naujosios sąjungos kreipimėsi į politines partijas ir jų vadovus pareiškia apie pasirengimą pradėti viešą diskusiją biudžeto sudarymo klausimu. Visos Lietuvos politinės partijos bei organizacijos kviečiamos dalyvauti joje.

Kreipimėsi socialliberalai taip pat pateikia kelis klausimus Krašto apsaugos ministerijai, į kuriuos prašo atsakyti viešai.

Buvęs STT vadovas padavė į teismą Vidaus reikalų ministeriją

Vilnius, lapkričio 10 d. (BNS) — Buvęs Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) vadovas Juozas Gaudutis antradienį Vilniaus miesto 1-osios apylinkės teismui įteikė ieškinį Vidaus reikalų ministerijai dėl jo nuomone, neteisėto atleidimo iš darbo. Beveik prieš mėnesį iš pareigų atleistas STT vadovas mano, kad jis buvo atleistas nepagrįstai, pažeidžiant darbo įstatymus.

„Mane iš darbo atleido neįsipažinęs prieš du mėnesius, be to, aš turėjau buvusio vidaus reikalų ministro Vidmanto Žiemelio sutikimą, jog galiu toliau vadovauti STT. Juk pasikeitė darbdaviui, teisiniai įsipareigojimai išlieka, ir privalu su jais skaitytis“, sakė J. Gaudutis.

J. Gaudutis prašo teismo atžinti jį į darbą ir išieškoti gražintiną iš VRM už privers-

tines pravaikštas. „Jeigu nebūčiau įsitikinęs, kad laimėsiu, į teismą nečiau. Manau, kad teismas turės pasielgti pagal įstatymo raidę, o raidė mano pusėje“, teigė J. Gaudutis.

Vidaus reikalų ministerijos vadovybė J. Gaudučio ieškinį komentavo santūriai. Ministro Stasio Šedbaro nuomone, „jeigu J. Gaudutis perkelia diskusiją į teismą, reikia laukti teismo sprendimo“.

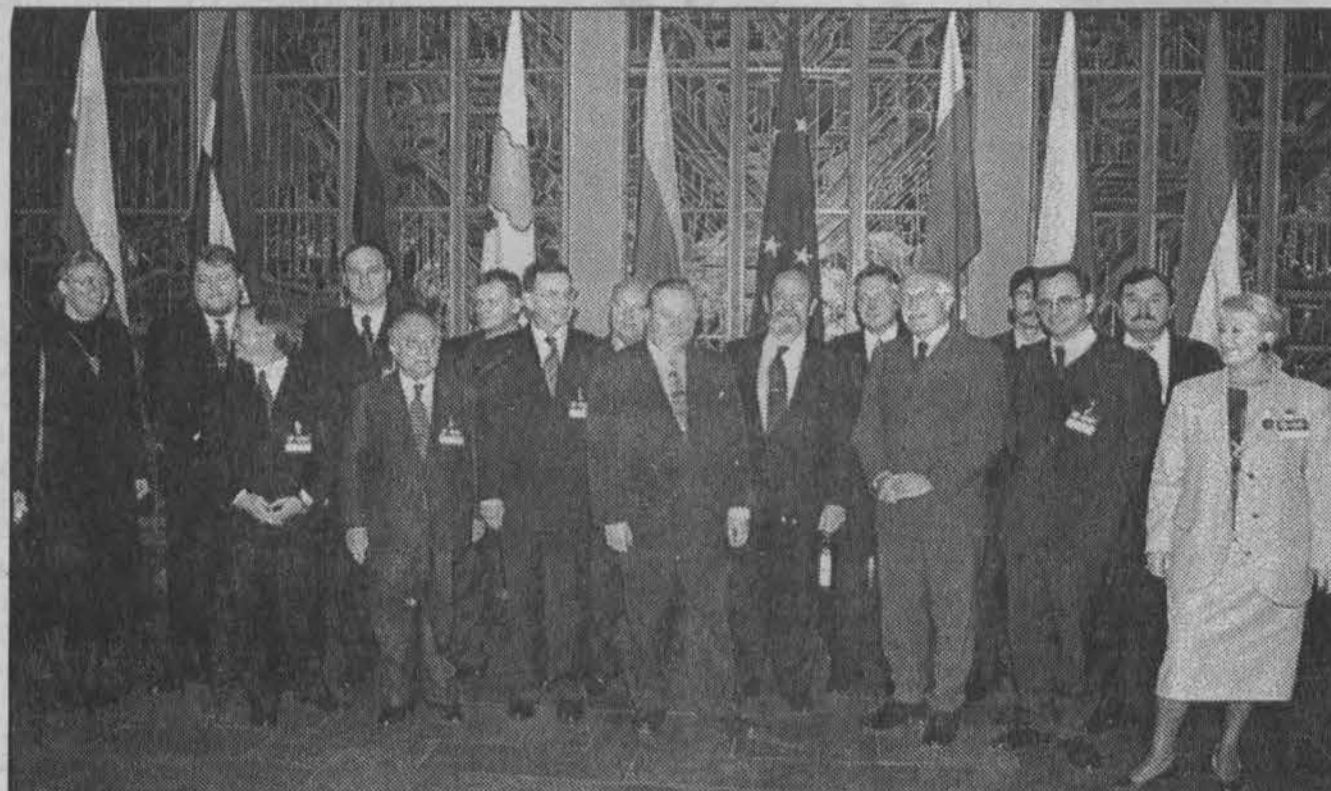
S. Šedbaro spalio 12 dienos įsakyme nurodyta, kad J. Gaudutis, kuriam dabar 52-eji, atleidžiamas „suejus nustaťtam amžiui“. Pagal statutą, 50-ies metų sulaukę vyriausieji komisariai yra atleidžiami iš darbo, jeigu jų tarnyba nepratęsiama atskiru vidaus reikalų ministro įsakymu.

Kai iš vidaus reikalų viceministro posto J. Gaudutis perėjo vadovauti STT, jam jau buvo 51-eri metai.

J. Gaudutis su VR ministru S. Šedbaru bylinėsis be advokato.

J. Gaudutis teigia, kad neieškojęs kito darbo po to, kai buvo atleistas iš STT vadovo pareigų. Pasak jo paties, jis „džiaugiasi gyvenimu ir nėra nusiminęs“. STT vadovo pareigų netekęs J. Gaudutis taip pat teigia neįsitraukęs pinigų stygiaus, nes jų užsidirbo

* **Vidaus reikalų ministras** Stasys Šedbaras, kalbėdamas Seime per vyriausybės pusvalandį, pripažino, kad Vilniuje trūksta patrulinėje tarnyboje dirbančių pareigūnų, ir pažadėjo sustiprinti policijos patruliavimą Vilniuje. S. Šedbaras užtikrino, kad pertvarkant Policijos departamentą, nemažai žmonių iš valdymo bus perkelti į vykdomojo padalinio, ir tokiu būdu Vilniuje bus stiprinamos patrulinės tarnybos jėgos. (BNS)

Nuotr.: Europos Sąjungos plėtros procese dalyvaujančių valstybių — Bulgarijos, Čekijos, Estijos, Kipro, Latvijos, Lenkijos, Maltos, Rumunijos, Slovakijos, Slovėnijos ir Vengrijos — parlamentų pirmininkai Lietuvos Seime susitiko su Europos Parlamento prezidentu Jose Maria Gill-Robles (septintas iš dešinės) ir (šalia jo) Lietuvos parlamento vadovu Vytautu Landsbergiu. (Elta)

Europos parlamento prezidentas kviečia „nerungtyniauti“ kelyje į ES

Vilnius, lapkričio 10 d. (BNS-Elta) — Europos Parlamento prezidentas Jose Maria Gill-Robles paragino Europos sąjungos (ES) plėtimą vertinti kaip bendras visų valstybių pastangas, o ne atskirų valstybių individualias varžybas.

Taip jis sakė antradienį, atidarydamas Vilniaus Rotušėje vykstantį šeštąjį Europos Parlamento vadovo ir ES plėtros procese dalyvaujančių valstybių parlamentų pirmininkų susitikimą, kuriame dalyvauja Bulgarijos, Čekijos, Estijos, Kipro, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Maltos, Rumunijos, Slovakijos, Slovėnijos ir Vengrijos parlamento vadovai.

J. M. Gill-Robles kvietė parlamentų pirmininkus atvirai išdėstyti savo nuomones ir rūpesčius, nes „iki pradedant plėtros procesą, svarbu daug diskutuoti ir drauge surasti būdus, užtikrinančius ES funkcionavimą po reformų“.

Jis teisinosi, kad ES priversta dabar daug dėmesio skirti savo vidinėms problemoms ir tai gali kelti nusivylimą dėl per menko dėmesio valstybėms-kandidatėms. Jo vertinimu, daugelio kandidatų pažanga yra labai sparti, ir svarbu užtikrinti, kad integracijos procesai šiose valstybėse būtų vieši ir suprantami visuomenei.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, susitikęs su Europos Parlamento pirmininku, informavo aukštą svečią, kad

* **Prezidentas Valdas Adamkus** antradienį pasirašė dekretus, kuriais atleido du jaunos teisėjus, savo poelgiais pažėmusius teisėjo vardą. Iš pareigų atleista skandalingai pagarsėjusi Vilniaus 4 apylinkės teismo teisėja Eglė Miliniėnė, įtariama paėmusi didelį kyšį iš privataus asmens, o iš viso iš to paties civilinio ieškovo per kelis kartus išreikalavusi 15,500 JAV dolerių, ir mažiau žinomas Klaipėdos miesto apylinkės teisėjas Vidmantas Žylė, nuolat klastojęs teismo posėdžių protokolus bei kitus dokumentus, šiuokščiai pažeisdamas darbo tvarką. (BNS)

anksciau advokataudamas, dirbdamas banke ir kitose finansinėse struktūrose.

Seimo Žmogaus ir piliečių teisių komitetas iš principo pritarė mirties bausmės panaikinimui. Tikimasi, kad ir visas Seimas tam pritaris, kitamet priimdamas naują Baudžiamąjį kodeksą.

J. M. Gill-Robles pabrėžė, kad mirties bausmė nėra toleruojama Europos Sąjungos valstybėse, todėl Lietuvai siekiant narystės šioje organizacijoje, ji turėtų būti panaikinta.

Kalbėdamas apie ES plėtrą, V. Adamkus pažymėjo, kad Lietuva tikrai taps šios organizacijos nare, tik neaišku, kada tai įvyks. Europos parlamento pirmininkas pri-

Baltijos valstybės skirtingai vertina savo vietą ES plėtroje

Vilnius, lapkričio 10 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis paragino Europos Sąjungą „nesuskaityti Baltijos valstybių regiono“ ir pakviesti Lietuvą drauge su Latvija pradėti derybas dėl narystės kitų metų pabaigoje.

Kalbėdamas asocijuotų ES valstybių parlamentų vadovų susitikime Vilniuje, V. Landsbergis pabrėžė, kad Lietuva nusipelnė ES pakvietimo derėtis, jeigu „nesulėtins teigiamų permainų tempo ir įtvirtins pasiekimus“.

V. Landsbergio vertinimu, „ekonominiai ir socialiniai Lietuvos duomenys yra kartais net geresni, negu prie derybų jau priartėjusių valstybių“.

Estijos parlamento pirmininkas Toom Savi savo pranešime deklaravo draugiškumą prastesnio EK įvertinimo sulaukusiomis Lietuvai ir Latvijai. „Derybų dėl narystės pažanga turi priklausyti tik nuo jų pačių pasirengimo, o pačias derybas reikėtų kuo greičiau pradėti su geromis Estijos kaimynėmis — Lietuva ir Latvija“, sakė Lietuvos parlamento vadovas.

Tačiau vėliau kalbėjęs Latvijos parlamento pirmininkas Janis Straume neslėpė pasitenkinimo, kad Latvija yra „vienintelė valstybė, kuri iš antrosios kandidatų grupės sulaukė labai gero pažangos įvertinimo ir vilčių jau kitamet pradėti narystės ES dery-

bas“. „Tai buvo visiškai logiška ilgalaikių ir pastovių Latvijos reformų įvertinimas“, pabrėžė J. Straume.

* **Premjeras Gediminas Vagnorius** kitą savaitę vyks darbo vizito į Vašingtoną. Pasirengimas lapkričio 18 d. prasidėsiančiam vizitui buvo aptartas G. Vagnoriaus ir Jungtinių Valstijų ambasadoriaus Lietuvoje Keith Smith susitikime antradienį. Kol kas dar planuojama G. Vagnoriaus kelių dienų vizito programa, derinami susitikimai su JAV prezidentūros ir kitais administracijos atstovais. Ambasadorius ir premjeras taip pat aptarė kitą savaitę įvyksiantį įtakingą JAV senatorių delegacijos vizitą Lietuvoje. Dešimties senatorių delegacija, vadovaujama Šiaurės Atlanto asamblėjos pirmininko William V. Roth, viešės Lietuvoje lapkričio 17-19 dienomis.

* **Seimas antradienį patvirtino 1965 metų tarptautinę konvenciją** dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo. Konvencija patvirtina grįžtinę visų žmonių lygybę ir skelbia, kad žmonių diskriminavimas rasės, odos spalvos ir etninės kilmės pagrindu žeidžia žmogaus orumą, žmogaus teises, ir yra kliūtis draugiškiems tarp valstybių. Valstybės, prisijungusios prie šios konvencijos, įsipareigoja vykdyti rasi-

Už nelegalių sienos perėjimą sulaikytas Rusijos karininkas

Vilnius, lapkričio 10 d. (BNS) — Lietuvos pasieniečiai antradienį sulaikė Rusijos kariuomenės pulkininką, nelegaliai įvažiuosį į Lietuvos teritoriją.

Lauko uniforma su skiriamaisiais ženklais vilkintį pulkininką kroviniame automobilyje aptiko Pagėgių rinktinės Kybartų užkardos pareigūnai Lietuvos ir Karaliaučiaus srities pasienyje.

Pulkininkas pasirodė neturėjęs. Kiti dokumentai liudija, kad tai Rusijos armijos pulkininkas, 38-erių metų Viktor Telega, tarnaujantis karinio dalinio vadu Kazachstano Karagandos srities Temertau mieste. Pulkininkas slėpėsi Kazachstano piliečio vairuojamo krovinio automobilio „Iveco“ miegamajame skyriuje.

Automobiliu, be Rusijos pulkininko ir vairuotojo, važiuojo dar vienas kazachas. Kazachstano piliečių dokumentai buvo

tvarkingi.

Nustatyta, kad automobilis į Lietuvą įvažiuojo per Medienų pasienio kontrolės punktą iš Baltarusijos, pranešė Pasienio policijos departamentas.

Pasieniečiams V. Telega sakė norįs išeiti į pensiją ir su šeima persikraustyti gyventi į Karaliaučiaus sritį. Karininkas sakė suprantąs, kad pasielgęs neteisėtai, o bandymą nelegaliai pervaziuoti sieną aikino pinigų stygiumi bei savo neturėjimu. Pasak pulkininko, kroviniame automobilyje yra jo asmeniniai būties daiktai — baldai, dujinė viryklė ir kt.

Kazachstano piliečiams leistą tęsti kelionę, o Rusijos pulkininkas sulaikytas ir perduotas pasienio policijos operatyvinei tarnybai, kur yra apklausiamas. Jam iškelta byla už neteisėtą valstybės sienos perėjimą.

Darbininkų sąjunga ruošiasi protesto renginiams

Vilnius, lapkričio 10 d. (Elta) — Valstybinės darbo inspekcijos pareigūnai mano, kad žalos atlyginimo dėl susizalojimo darbe bei kiti darbu saugos klausimai turėtų būti greičiau sprendžiami ir iš dalies pritaria Lietuvos darbininkų sąjungos reikalavimams. Lietuvos darbininkų sąjunga lapkričio 17 d. numatėsi surengti protesto renginį, kuriuo sieks atkreipti valdžios dėmesį į darbininkų socialines problemas.

Kaip sakė valstybinės darbo inspekcijos vyriausiojo inspektoriaus pavaduotojas Petras Abaravičius, būtina greičiau priimti draudimo nuo nelaimingų atsitikimų darbe įstatymą.

Pasak P. Abaravičiaus, šiemet nelaimingų atsitikimų darbe skaičius išaugo, padaugėjo susirgusių profesinėmis ligomis.

Šiemet iki lapkričio 10 d. dėl darbe įvykusių nelaimingų at-

sitikimų buvo nukentėję daugiau kaip 2,300 žmonių. Kadangi daugelio įvykių aplinkybės dar tiriamos, šis skaičius neabejotinai sieks 3,000. Pernai per tą patį laikotarpį dėl nelaimingų atsitikimų buvo nukentėję 2,700 žmonių.

Neabejotinai šiemet bus daugiau užfiksuota ir mirusių darbu vietose dėl ligos. Šis skaičius per dešimt šių metų mėnesių gali siekti 50, tuo tarpu pernai šiuo laikotarpiu dėl ligos darbu vietose mirė 34 žmonės.

Šiemet įvyko dvigubai daugiau savivadybių darbu vietose.

Lietuvos darbininkų sąjunga protesto renginyje ketina valdžios pareikalauti papildyti Laikinąjį žalos atlyginimo įstatymą (pagal jį, dalis invalidų negauna žalos atlyginimo) bei greičiau priimti draudimo nuo nelaimingų atsitikimų įstatymą.

Ištvinusį Miniją atnešė milijoninius nuostolius

Klaipėda, lapkričio 9 d. (BNS) — Atslūgus Minijos vandeniu Klaipėdos rajone, pradėti skaičiuoti šio rudens potvynio padaryti nuostoliai.

Užtvindytą Šilutės ir Klaipėdos rajonų kaimų sodybų rūsiuose supuvo gyventojų laikytos daržovės, vanduo nunešė žemdirbių sieną.

Didžiausius nuostolius per šį potvynį patyrė AB „Šilutės durpės“. Ištvinus Tenenio upę, vanduo pralaužė pylimą ir užtvindė Aukštumalos durpyną.

nes diskriminacijos panaikinimo politiką ir skatinti rasių tarpusavio supratimą. (BNS)

* **Lietuva tikisi eksportuoti visus perteklinius maistinius grūdus**, kurių gali būti apie 100,000 tonų. „Šiemet, didelio grūdų pertekliaus, kaip buvo prognozuota, nebus, nes dėl blogų meteorologinių sąlygų rekordinio derliaus negauta“, sakė Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros generalinis direktorius. Kol kas agentūrai pavyko parduoti tik 6,200 tonų supirktų grūdų. (Elta)

Vanduo užtvindė apie 200 ha AB „Šilutės durpių“ durpyne plotų, kuriame buvo apie 13,000 tonų eksportui paruoštų durpių. Šlapios durpės pardavimui nebetiks.

Patirtus nuostolius bendrovė dar skaičiuoja, tačiau bendrovės direktorius Zigmas Galravičius mano, kad nuostoliai viršys 1 milijoną litų. Tai sudarys šeštadalį bendrovės metinės apyvartos.

Durpyne dabar šalinamas vandens perteklius. Melioratoriai vandenį pumpuoja atgal į Tenenio upę.

Spalio pabaigoje ištvinusį Miniją užtvindė apie 7,000 hektarų Klaipėdos rajono pievų. Vanduo pasiekė keletą sodybų, užtvindė kelius. Nustoję kilti Minijai, vanduo kyla Nemune.

KALENDORIUS

Lapkričio 11 d.: Šv. Martynas iš Tours; Menas, Astikas, Nauma. 1918 m. pradėjo darbą pirmasis LR ministrų kabinetas, vadovaujamas Augustino Voldemaro.

Lapkričio 12 d.: Šv. Juozapas; Teodoras, Narvydas, Grožilė. 1918 m. Švedija pripažino Lietuvą de facto.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

VIII TAUTINĖ STOVYKLA

(Pabaiga)

Religinė programa

Religinei programai stovykloje buvo teikiamas ypatingas dėmesys, ypač, kai ją pravedant, dalyvavo būrelis kompetentingų asmenų — kunigų ir pasauliečių.

Jaunimą savo nuoširdumu ir priėjimu prie jaunimo sužavėjo svečias iš Lietuvos kun. Algimantas Gudelis, kelias dienas praleidęs stovykloje.

Graziai pasireiškė ir LSS Sesierys ir Brolijos evangelikų liuteronų dvasios vadovas s. fil. kun. Algimantas Žilinskas iš Toronto.

Stovykla būtų nepilna be v.s. fil. kun. Antano Saulaičio, Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolo, o mums visiems — mylimo brolio. Jis stovykloje išbuvo visą laiką. Jaunimo tarpe jis yra šviesi dvasinė artimo meilės žvaigždė. Nepaisant didelio pareigų krūvio, jis randa laiko ir vertės dalyvauti skautų, ateitininkų ir kitose jaunimo stovyklose. Tai neišsemiamos energijos, meilės ir dėmesio kiekvienam žmogui asmenybė.

Religinių programų pravedimui iš „Neringos“ stovyklos atvyko jaunimo mylima skautininkė ses. Ignė Marijošūtė. Ji supranta jaunų žmonių rūpesčius ir jausmus, moka juos paguosti ir užgydyti atsiradusias dvasines „žaidas“.

Religinę programą šioje didelėje stovykloje pasigerėtina koordinavo s. Aldona Lingeraitienė iš Bostono. Ji katalikiškame universitete yra religinės veiklos ir patarimų dvasinė vadovė, turinti teologijos magistro laipsnį ir dabar ruošiasi doktorato laipsniui. Švelni, pasiruošusi kiekvienam padėti ir tolerantiškai sprendžianti pasitaikančius nesklandumus. Šalia pareigų religinėje programoje ji vykdė ir naktinių žaidimų vadovės pareigas. Maldas prieš valgį pravedavo v.s. fil. Antanas Pauzuolis, o s. fil. Jūratė Venskienė talkino dvasiniams susikaupimams.

Jaunųjų šeimų stovykla

Ypatingos pagarbos verta jaunų šeimų pastovyklė „Mažoji Lietuva“, vadovaujama viršininkės, Detroito „Gabijs“ skautių tunto vadovės s. Rasos Karvelienės ir būrelio entuziastingų jaunų vadovų. Daug prisidėjo ir jaunesni, šios priešmokyklinio amžiaus vaikų stovyklos, tėvai. Galima drąsiai teigti, kad šioje pastovyklėje buvo judriausi stovyklautojai. Jų neišgąsdino nei lietus, nei kelios šaltokos naktys, nei dienos kaitra. Jų tėvai, patys buvę veiklus skautai ir skautės, augindami mažus vaikučius ir dėl kitų priežasčių negalintys nuolat reikštis aktyvioje skautiškoje veikloje, gražiai juos įvesdina skautybėn jaunųjų šeimų stovyklose. Laiko slinktyje, jie su savo paaugusiais grįš skautiškų vienetų veiklon.

Šios pastovyklės vadovybė išleido šiai pastovyklei pritaikytą dainynėlį, paruoštą Detroito „Gabijs“ tunto. Dainynėlis gražiai išpausdintas, 125 psl. apimties. „Mažosios Lietuvos“ stovyklos vadovybė paruošė gražias vardines len-

teles, dėvimas ant uniformos. Išleido ir „Mažosios Lietuvos“ laikraštėlį su mažųjų žurnalistų rašinėliais.

Šių judriųjų stovyklautojų šūkis: „Mes mažiukai lietuviukai, vos pradėjome skautaut, dirbam, žaidžiam, išdykaujam — mes norime užaugt“.

Tėvams su mažaisiais „skautukais“ nelengva, bet jų širdyse rusenanti skautiška ugnelė, nugali visus sunkumus. Šie jaunesni stovyklautojai yra skautiško judėjimo tęsinys ateinančioms kartoms. Džiugu, kad jau daugelyje skautų stovyklų stovyklauja ir jaunosios šeimos.

LS Sesierys stovykla „Viltis“

Šiai stovyklai vadovavo LS Sesierys Vyriausia skautininkė v.s. fil. Rita Pencylienė. Stovyklą sudarė šie vienetai:

Jūrų skautių — „Klaipėdos kraštas“, vadovė j.s. fil. Taiyda Chiapetta. Šūkis — „Raudona, balta ir žalia“ „Klaipėdos krašto vėliava. Priešų pagrobta, lietuvių atgauta, jūrų skautių mylima“.

Jaunesniųjų skautių „Laisvės Varpas“. Šūkis „Varpas skamba Lietuvoj, paukščių dainos stovykloj“. Joms vadovavo s. fil. Laima Rupinskienė.

Skautių pastovyklė „Kryžių kalnas“. Vadovė s. fil. Dalia Trakienė. Šūkis — „Kryžių kalno stovykloje skautės dirba su šypsena. Nenustodamos vilties, protėvių žemė prie širdies“.

Prityrusios skautės, būdamos tvirtos savo pasiryžimuse, pastovyklę pavadino „Kovos keliu“. Vadovė jos pasirinko ps. Rasą Konklin, kad paruoštų jas partizaninei „kovai“. Jų karingas šūkis: „Nutilkim! Žinias plečiam! Partizanės vis kovoja! Laisvės žinios! Ženkim kovos keliu!“ Besivadovaudamos šiomis šūkiu mintimis, prityrusios skautės nepamirš savo protėvių žemės Lietuvos.

Vyriausios amžiumi ir patirtimi buvo vyresniųjų skautių pastovyklė „Pėdsakai“. Jų šūkis — „Iš praeities į ateitį keliaujam istorijos takais, pėdsakai rodo mums kelią!“ Jų viršininkė patyrusi skautė ps. fil. Naida Šnipaitė.

Bendrijos stovykla

„Protėvių žemė“ stovyklai vadovavo v.s. Birutė Banaitienė, LSS Tarybos ir Pirmijos pirmininkė.

KVIEČIAME DALYVAUTI RAŠINIŲ KONKURSE JAUNIMUI

Skelbiamas prelatas ps. Juozo Prunskio vardo rašinių konkursas, tema:

„Religijos poveikis tautos ir valstybės egzistencijoje“.

Rašinį (3 psl. mašinėle rašytą) prašoma iki 1998 m. gruodžio 1 d. siųsti šiuo adresu: Vydūno fondas, A. Pauzuolis, 7149 S. Millard Ave., Chicago, IL 60629.

Rašinį pasirašyti slapvardžiu. Atskirame užklijuotame voke įrašyti autoriaus pavardę, adresą, skautų vieneto pavadinimą.

VIII Tautinėje stovykloje Jūros dieną įžodį davusiems jūrų jauniams kalaraiščius užrašė j.p.s. Algis Jonušas. Nuotr. R. Otto

Vyresnio amžiaus skautininkai ir skautininkės sudarė atsigalvavimo vietas, kaip Bendriją, kuriai vadovavo v.s. Irena Lileikienė, kad šios pastovyklės gyventojai dienos metu pasklinda po visas stovyklas, norintį pasinaudoti šiais palas teikdami patarimus ir pagalbą jaunesniems vadovams ir vadovėms. Bendrijos sesės ir broliai sakė: „Aukojame savo darbą, žinias. Stengiamės, kad jaunesnieji išlaikytų lietuvių kalbą ir papročius, Tau, brangi mūsų žeme Lietuva. Sparnais nuskrido mūsų jaunystė ir kartu džiaugsmas, kad Lietuva yra laisva“.

Akademikų „Draugystė“

Akademinių Skautų sąjūdžio „Draugystė“ stovyklos viršininkas buvo ASS valdybos pirmininkas arch. fil. Rimas Griškelis. Stovyklą sudarė trys pastovyklės — Akademikų skautių draugovės, su vadove fil. Vida Damijonaityte, Korpl Vytis su vadovu adv. fil. Vyteniu Kirvelaiciu ir filistėrių — su vadove dr. fil. Vilija Kerelyte. Šios stovyklos vadovybė buvo paruošusi gražias spausdintas darbotvarkes su atskiru lapu kiekvienai dienai ir kelias lapais užrašams, dainoms ir lapą prisiminimui duotų pasižadėjimų tampant tikrąja nare ir Korpl Vytis senjoru.

Šios stovyklos stovyklautojai akademikai skautai stengėsi būti patarėjais skautų ir skautėlių vadovams. Kasdien pusė dienos buvo skiriama stovyklaujantiems skautams ir skautėms, o kita pusė dienos — savo numatytiems užsiėmimams. Turėjo jie ir linksminimų grupę „ūpininkus“, kurie ėjo per pastovyklės dainuodami ir linksmindami nusiminusius brolius ir seses. Savo sto-

Paštas ir krautuvėlė

Stovykloje būtų sunku apsieiti be pašto ir krautuvėlės.

Ryšius su pasauliu tvarkė v.s. Stasys Ilganas, ilgametis stovyklų paštininkas. Praeietyje su juo dirbo pašte ir v.s. Vladas Bacevičius, kuris šalia darbo pašte, dar buvo ir uolus stovyklos ir visuomeninių įvykių fotografas. Po ilgo skautiško ir visuomeninio darbo brolis Vladas išėjo „namo“ — į Amžinybę.

Būti paštininku stovykloje nelengva, dažnai nelieka laiko lankymui pastovyklių ir stebėjimui vykstančių užsiėmimų.

Ir šioje stovykloje veikė krautuvėlė, aprūpinanti stovyklautojus įvairiomis gėrybėmis. Čia gausius klientus aptarnavo v.s. Česlovas Kiliulis, v.s. Mykolas Banevičius ir v.s. Albina Ramanauskienė. Krautuvėlėje buvo galima įsigyti skautiškų marškinėlių, gairelių, įvairių ženklų, lipinukų, vaisvandenių, ledų ir kt.

Parodos

Ir šioje stovykloje puikiai parodą paruošė darbščiosios sesės v.s. fil. Gilanda Matonienė, v.s. Ramutė Česnavičienė, v.s. Milda Kvedarienė ir kitos talkininkės. Apie Akademinių Skautų Sąjūdžio veiklą paruošė v.s. fil. Eugenijus Vilkas.

Kai kurie skautiški vienetai buvo išdėstę savo veiklos nuotraukų albumus.

Buvo ir skautiškos spaudos paroda — rašinių, knygų, „Skautų aidų“ numerių, nuo pirmųjų iki dabartinių. Buvo ir archyvinų leidinių, kurių iki šiol nedaug beliko. Tai pagrindžio literatūra skautams, kai Lietuva buvo okupuota vokiečių ir rusų. Ši paroda rodė nenugalimą veržlumą skautijos vadovų karo ir okupacijų metais, pokaryje išsibarsčius po platų pasaulį. Parodoje

išstatyti rodiniai ir aprašymai apie buvusius ir dabartinius vadovus liudija, kad pasėtas skautybės grūdas prigijo jaunimo širdyse ir nepaisant nepatogių sąlygų, išsilaikė 80 metų.

Laikraštėlis

VIII Tautinėje stovykloje buvo išleistos trys laidos laikraštėlio „Jubiliejus“, redaguotas j.v.s. Genės Treinienės, talkinant v.s. Danutei Surdėnienei ir v.s. fil. Antanui Pauzuoliui.

Stovyklai baigiantis

Stovyklavom, iškylavom dirbom, žaidėm ir dainavom. Nepastebėjome kaip prabėgo laikas. Išaušo ir paskutinė diena, kai reikėjo nuimti palapines, susidėti daiktus ir su griauduliu širdyje sakyti „iki pasimatymo“.

Ketvirtadienį buvo oficialus „Protėvių žemės“ stovyklos ir „Viltis“, „Kunigaikščių žemė“ ir „Draugystė“ pastovyklių uždarymai.

Po paskutinio parodo, stovyklautojams praėjus po simbolinius vartus, VIII Tautinė stovykla baigėsi. Stovyklavietė tuštėjo. Dalis vadovų ir stovyklautojų išvyko kitą dieną. Vyriausia vadovybė, virtuvės ir ūkio skyriaus darbuotojai išvyko tik šeštadienį.

Bostono skautai vyciai, kurie pastatė didingus vartus, prieš apleisdami stovyklavietę turėjo juos išardyti, nes skautai stovyklos rajonus palieka sutvarkytus, o įvairiems darbams naudota medžiaga sukaunama kitų stovyklautojų naudojimui.

„Protėvių žemė“ stovyklos pionierijos darbams vadovavo

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Čikagoje

Lapkričio 13-15 d. — Tesėti pažadai — LS Sesierys skautininkų ir Židiniečių, LS Brolijos skautininkų ir vyresnių skautų vycių suvažiavimas „Argonne Guest House“, Argonne, IL.

Lapkričio 15 d. — Lietuvos Skautų organizacijos išsikūrimo, gyvavimo ir veiklos 80 metų sukakties minėjimas Jaunimo centre. Pradžia 2 val. p.p. Rengia Čikagos Skautininkų draugovė ir Rengimo komitetas.

VIII Tautinėje stovykloje „Kryžių kalno“ pastovyklės sesės pionierijos darbuose.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienių laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

s. B. Banaitis, stovyklą įrengiant ir ją uždarančiam teko daugiausiai darbų ir atsakomybės.

Apleisdami stovyklą prisimenam dainą:

„Užgęsta ugnis, užmiega daina supavusi juoką ant rankų. Ir džiaugsmo gana, jaunystės gana — lyg ežero vilnys nusenka.“

Surinkę sapnus iš stovyklos šilų, Neišmėtykim jų gatvėse miestų.

Surinkę žodžius nuo laužų ir dainų juos gaivinkime, kad neišblėstų...“

v.s. fil. Ant. Pauzuolis

Gruodžio 11 d. — Jūrų skautių ir skautų Kūčios PLC, Lemonte.

Sausio 24 d. — Jūrų skautų ir skautių metinė iškilminga Klaipėdos dienos sueiga PLC, Lemonte.

Sausio 30 d. — Jūrų skautų ir skautių slidinėjimo iškyla.

Detroitė

Gruodžio 13 d. — Bendros Kūčios skautams ir visuomenei 4 val. p.p. Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Ruošia Detroito „Gabijs“ ir „Baltijos“ tuntų skautės ir skautai.

DR. PETRAS V.KISIELIUS
INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2609
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave., Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p. treč. uždaryta, ketvirt. 1-3v.p.p. penktad. ir šeštad. 9v.r.-12v.p.p.

NIJOLĖ STANKEVIČIUTĖ, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos jūsų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7879

BIRUTĖ L.PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of Family Practice
ŠEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-6236

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Family Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-852-5353
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. LINA POŠKUS
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 ST., BURBANK, IL
Tel. 773-735-1540
Valandos pagal susitarimą

LIETUVOS KARO AVIACIJOS PIRMŪNAS

Artėjant Lietuvos aviacijos 80-mečiui, nuolat pavyksta aptikti naujų, jos kūrimosi laikotarpi papildančių, faktų. Jau išsiaiškinome Karo aviacijos organizacijos kitimą 1919-1920 metais, pirmuosius jos vadovus. O kas buvo pirmasis Lietuvos karo aviacijos lakūnas? Žinome, kad pirmieji mūsų koviniai lėktuvai LVG C.VI įsigyti 1919 m. vasario 28 dieną. Tuo pat metu pasamdyti Kaune buvusio vokiečių dalinio Flieger Abt. 425 lakūnai, kurie ir pradėjo skraidyti į frontą bei mokyti pirmuosius Karo aviacijos mokyklos mokinius. Gegužės 15 dieną i Aviacijos dalį priimtas Anglijoje aviacijos mokyklą baigęs Pranas Hiksa pirmasis iš lietuvių sėdo prie vairolazdės, tapo instruktoriumi. Iki šiol ji ir vadinoma pirmuoju Lietuvos karo aviacijos lietuvių lakūnu. Tačiau nauji faktai pakoregavo mūsų žinias.

1919 m. sausio 30 dieną Lietuvos kariuomenėje, Krašto apsaugos ministro įsakymu, pradėta formuoti inžinerijos kuopa, kurią sudarė automobilių, aviacijos, elektrotechnikos, pionierių būriai. Tą pačią dieną i aviacijos būrį priimti: vadas karininkas Kostas Fugalevičius, lektorių (taip to meto dokumentuose vadinami lakūnai) karininkas Ignas Adamkavičius bei raštininkas Bielis. Taigi, kar. I. Adamkavičius tapo pirmuoju i Lietuvos karo aviaciją priimtu lakūnu.

Ignas Adamkavičius gimė 1896 m. spalio 21 d. Šiauliuose. Čia baigė pradžios mokyklą ir įstojo i gimnaziją, kurią baigė Rusijoje. Metus studijavęs Technologijos universitete, 1915 m. kovo mėnesį mobilizuotas i Rusijos kariuomenę pateko i automobilių kuopą. Netrukus įstojo i Vladimiro karo mokyklą Petrograde. Po keturių mėnesių, drauge su dar keliais lietuviais (būsimuoju generolu Jackumi, Balbachu, Černiausku) tapo karininkais. Pradžioje paskirtas i Tartu mieste stovėjusį 174 atsargos batalioną, o netrukus perkeltas i 13 Sibiro šaulių pulką. 1916 metų pabaigoje pasiūstas i Gatinos aviacijos mokyklą, vadovaujamą karininko Boreiko. Mokykloje tuo metu mokėsi apie 300 būsimųjų aviatorių. Joje sutiko tik vieną lietuvių — nuo Skaudvilės kilusį Baranaušką, kuris po karo išvyko i Lenkiją ir ten tapo karinės aviacijos vadovu. Paties

Adamkavičiaus tvirtinimu, mokykloje lėktuvais Blieriot, Sopwith, Farman jam teko skraidyti apie 20 valandų. Rusijoje įvykus revoliucijai, o vėliau — bolševikų perversmui, pasitraukė iš kariuomenės, Petrograde dalyvavo Lietuvių komiteto veikloje.

1918 metais I. Adamkavičius grįžo i nepriklausomybę atkūrusią Lietuvą ir savanoriu įstojo i besikuriantią kariuomenę. 1919 m. sausio 1 dieną su karininko Kazio Škirpos vadovaujamu Vilniaus komendantūros būriu jam teko pirmą kartą dalyvauti Gedimino kalne, iškeldiant Lietuvos trispalvę. Tų pačių metų sausio 8 dieną jis skiriamas naujai suformuotos viešio telegrafo komandos, tapusios Lietuvos kariuomenės ryšių dalinių užuomazga, viršininku. Šią komandą sudarė keturi kareiviai, ji neturėjo jokių ryšių priemonių. Nuo sausio 30 dienos ji įjungta i inžinerijos kuopos elektrotechnikos būrio sudėtį.

Tuo pat metu pradėtas kurti aviacijos būrys, i kurį kar. inž. Petras Petronis pakvietė kar. I. Adamkavičių. Nuo kovo 12 dienos Aviacijos dalis tapo savarankiška, tuo pat metu įkurta Karo aviacijos mokykla. Kar. Adamkavičius, prieš tai paruošęs Aviacijos dalies etatų projektą, pats skiriamas jos techninės ir materialinės dalies vedėju (šiose pareigose tarnavo iki gegužės 15 dienos) bei mokyklos instruktoriumi. Pirmaisiais mūsų aviacijos gyvavimo mėnesiais jam keletą kartų teko vokiečių lakūnų pilotuojamais lėktuvais žvalgu skristi i bolševikų frontą Panevėžio, Vilniaus kryptimis. Vieną tokį skridimą, įvykusį 1919 m. balandžio 3 dieną lakūnas Kuligovskis aprašo raporte, kurio kopiją mums atsiuntė aviacijos istorikas M. Bukhman iš Izraelio.

Gegužės 29 dieną kar. Adamkavičius skiriamas Karo aviacijos mokyklos, tuo metu įsikūrusios Aleksote, greta diržablio angaro stovėjusiose barakuose, viršininku. Šiose pareigose išbuvo iki liepos 6 d., o rytojaus dieną savo noru pasitraukė iš aviacijos ir perėjo i autokuopą, kur netrukus tapo sanitarinio autotransporto viršininku. Su automobiliškiais I. Adamkavičius palaikė ryšius, dar tarnaudamas Aviacijos dalyje — pavyzdžiui, kovo mėnesį jis, kaip komisijos narys vyko i Karaliaučių priimti ten pirktų ir remon-

Prieš praėjusią savaitę vykusius rinkimus George Ryan, kandidatavęs i Illinois valstijos gubernatoriaus vietą, lankėsi Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, pakviestas Illinois Lietuvių respublikonų lygos (pirm. Anatolijus Milūnas). Nuotraukoje iš kairės: Marius Poskočimas, Mindaugas Grigorio, Lina Poskočimaitė, Daina Norušytė, gubernatorium išrinktas George Ryan, Siga Poskočimaitė ir Beata Jagminaitė. Nuotr. V. Jasinevičiaus

tuotų penkių automobilių.

Netrukus kapitonas I. Adamkavičius skiriamas kuopos vadu i 1-ąjį pėstininkų pulką, kuris 1920 metų viduryje iš Žemaitijos perkeltas i Alytų, atremti lenkų puolimus. Tų pačių metų rudenį perkeliamas i naujai organizuojamą 13-tą pėstininkų pulką, kurį 1922 metais išformavo grįžo i autobatalioną. Trečiojo dešimtmečio viduryje pasitraukė i atsargą.

1944 metais, prie Lietuvos artėjant Raudonajai armijai, I. Adamkavičius pasitraukė i Vakarų. 1950 metais persikėlė i JAV. Gyvendamas Čikagoje, dalyvavo Lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramovė“ veikloje. Mirė 1987 m. rugpjūčio 12 dieną, nesužinojęs, kad 1990 m. kovo 11 d. tėvynė atkurs nepriklausomybę, o 1998 m. Lietuvos piliečiai visuotiniuose rinkimuose jo sūnų Valdą Adamkų išrinko Respublikos prezidentu.

Taigi, peržvelgę aukščiausiai minėtus faktus ir palyginę duomenis, galime teigti, kad pirmuoju i Lietuvos karo aviaciją priimtu lakūnu buvo kpt. I. Adamkavičius, pirmuosius skridimus Lietuvos karo aviacijos lėktuvais atliko Lietuvos kariuomenėje tarnavę vokiečiai lakūnai, o pirmasis lietuvis lakūnas, savarankiškai skraidęs Lietuvos karo aviacijos lėktuvais, buvo kpt. P. Hiksa.

Šiuos duomenis surinkome iš knygų „Mūsų sparnai“ (red. J. Pyragius, Kaunas, 1929) ir „Karo technikos dalių dvidešimtmetis 1919-1939“ (red. A. Jurskis, Kaunas, 1939), išeivijoje leisto žurnalo „Karys“ bei 1975 m. Čikagoje Vytauto Peaseko įrašytą Igno Adamkavičiaus prisiminimų.

Algirdas Gamziukas

Lietuvos aviacijos muziejaus direktorius

DEGANT VĖLINIŲ ŽVAKĖMS

Klasikinės muzikos koncertai per Vėlines, kuriais sovietinės okupacijos metais buvo reiškiama pasipriešinimas religines šventes trypančiai santvarkai, tapo gražia nauja tradicija. Ir dabar, kai jau nebesibaigdam, nesislėpdami, tikintieji gali laisvai melstis bažnyčiose, minėti savo šventes, uždegti žvakeles ant savo artimųjų ir tautos didvyrių kapų, maldą už mirusiuosius Visų Šventųjų ar Vėlinių dienomis prasmingai papildoma susikaupimo valandos koncertų salese. Klasikinės muzikos koncertai mirusiųjų pagerbimo dienos proga rengiami ir bažnyčiose.

Lapkričio 1 dieną, Vėlinių koncertą Vilniaus Šv. Jonų bažnyčioje rengė Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras. Dalyvaujant Lietuvos Nacio-

nalinio operos ir baleto teatro chorui bei solistams atlikta Antonino Dvoržako „Requiem“. Dirigavo Mindaugas Piečaitis.

Lietuvos valstybinė filharmonija mirusiųjų pagerbimo dienai parėngė visą koncertų ciklą. J. Brahmo „Vokiškuoju requiem“ ir kitais kūrniais spalio 30 dieną Kaune jį pradėjo Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras, Kauno valstybinis choras ir solistai. Dirigavo Juozas Domarkas. Tą patį programą spalio 31 dieną kartota Vilniuje. Spalio 30 dieną kamerinės muzikos ansamblis „Vilniaus arsenalo“ koncertą surengė Vilniaus Taikomosios dailės muziejuje, spalio 31 dieną Vėlinėms skirtus kūrinius šis ansamblis atliko Šiauliuose, Šv. Petro ir Povilo katedroje.

Lapkričio 2 dieną muzikos ir poezijos vakaras „Vėlinių žvakės“ vyko Vilniaus miesto rotušėje. Poeto Kazio Bradūno eilėraščius skaitė aktorius Petras Venslovas, lietuvių kompozitorių kūrinius atliko Vilniaus Pedagoginio universiteto akademinis choras „Ave Vita“.

Vilniaus Šv. Mikalojaus bažnyčioje lapkričio 2 dieną gedulingas Mišias už mirusius rašytojus aukėjo monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas. Buvo skaitomi eilėraščiai, skambėjo kanklių muzika. (Elta)

veiklo.

— Kad taip imtum i atlektum ketvirtadienį. I Kūčias. Paskum atšvęstumėm Kalėdas. Lietuviškai. Juk per šventes tikrai kelias dienas nereikės, kaip pats sakai, eiti i vergiją.

— Manau, kad susitvarkyčiau, tik kas žino, kokie bus keliai. Pagal senus mūsų papročius, Kūčios ne Kūčios, jeigu dangus su žeme nesimaišo. Tais metais nebus nei spiečių, nei medaus.

— Žinau, žinau. Biteles tais metais nespiečia. Kas ne mūsų valioj, ne mūsų, bet planuoti reikia. Tai kaip? Sutarta?

— Manau, kad sutarta.

— Kodėl manau?

— Kad nebuvau apie tai pagalvojęs. Dar reikia pažiūrėti, ar mano viršininkija neturi man ką užsukusi. Kur nors kokią konferenciją.

— Per Kalėdas?

— Nebūtinai per. Gali būti tuoj prieš. Ne visur pasauly mūsų Kalėdos švenčiamos. Nemanau, kad taip pasitaikytų, bet šneku tik dėl visoko, o šiaip kratinė net šiluma pasruvo, kad rudeninio praeivio dar neužmiršai. Iš esmės tegu būnie sutarta, nebent kokia tikra velniava užgultų.

— Arba pakviesti, kur labiau širdis traukia.

— Aldona! Ko jau ko, bet to iš tavęs tikrai nespiečia.

— Atleisk. Tik pajuokavau. Tai mano bėda — nemoku juokauti. Bet va čia Jonas šalia stovi ir jau pradeda pykti, kad taip ilgai niekus plepu. Bet Kūčiom tikrai lauksiu. Abu lauksim.

— Lauksiu ir aš! Kūčių, žinoma.

Tik nežinau, ar mane beišgirdo, nes tuoj sušneko

Danutė Bindokienė

Tačiau kito kelio nėra

Europos Sąjunga (ES) priėmusi uždavimą, kurio vadovybė iš tikrųjų nenori padidinti narių skaičių dėl to norintiems išjungti stato beveik nelogiškas kliūtis ir su tam tikru pasitenkinimu stebi galimų kandidatų pastangas visus reikalavimus įvykdyti.

Skirstydama Rytų Europos valstybes i tinkamesnes ES narystei, mažiau tinkamas ir visiškai atsilikusias nuo jos nustatytų standartų, įveda nesantaikos, skaldymosi ir nesveiko rungtyniavimo, užuot skatinusi vienybę ir tarpusavį bendradarbiavimą. Tai jau galime pastebėti Estijos atveju, kuri, patikėjusi jai priskiriamu pranašumu, vis garsiau pasisako prieš suplakimą su kitomis dviem Baltijos valstybėmis. Atrodo, kad panašiu atsiskyrimo keileliu pradeda suklikti ir Latvija, kurią šio mėnesio pradžioje Briuselyje posėdžiavusi Europos komisija neblogai įvertino, net užsimindama apie galimybę kažkada, nors dar neapibrėžtoje ateityje, pradėti derybas dėl Europos Sąjungos narystės.

Tuo tarpu Lietuvai ypatingų vilčių nematyti. Kadangi rytuose vis tirštėja ekonominio bei politinio nepastovumo debesys, kitos išeities juk nėra, kaip tik toliau belstis i ES ir NATO duris. Tiesa, yra užsienyje tvirtų nuomonių, kad Lietuva nebus atskirta nuo kitų dviejų Baltijos valstybių, arba bent nuo Latvijos, nes po Sovietų Sąjungos subyrėjimo vakariečiai jau priprato visas tris Baltijos tautas laikyti tam tikru vienetu.

Kada pirmoji naujų kandidatų grupė i ES bus priimta, arba bent jų kandidatūra rimtai svarstoma, šiuo metu neaišku. Dar neseniai ta svarbiųjį data — bent Lenkijai — sukosi apie 2000 metus, pernai jį pastumta iki 2002 m., o dabar laiko ribos yra visiškai atviros. Vis tik Briuselio konferencijoje nustatyta, kad pirmosios bangos kandidatės yra Lenkija, Čekų Respublika, Estija, Vengrija, Slovenija ir Kiras, kuri žūt būt nori prastumti Graikiją.

Už durų liko Bulgarija, Rumunija, Slovakija, Latvija ir Lietuva. Šios eilės priekyje stovi Turkija, bet pastaruoju metu jau šiek tiek arčiau pasislunko ir Latvija, o jai ant kulnų mina Slovakija. Po Briuselyje vykusios konferencijos sprendimų, Lietuvos vyriausybė išreiškė viltį, kad galbūt Europos komisija dar

pakeis nuomonę ir apie trečiosios Baltijos valstybės pažangą, o tuo tarpu nieko daugiau nelieta, kaip tęsti pradėtas programas.

Vis tik kyla įtarimas, kad pati Europos Sąjunga nėra gerai pasiruošusi išplėsti savo ribų, tokiu greitu tempu padidinti narių skaičių, ypač i valstybių, kurios pusšimtį metų gyveno uždaroje totalitarinio režimo sistemoje ir vystėsi pagal griežtas jos nuostatas, atskirtos nuo vakariečių galvosenos ir iprastųjų ekonomikos normų. Nors užtvaros, apjuosusios sovietų imperijos ribas, sugriuvo kartu su oficialiuoju komunizmu, išsilavinusių ir atkūrusių nepriklausomybę valstybių gaivalingas veržimasis i Vakarų pasaulį, atrodo, šiek tiek išgąsdino jo politikos ir ekonomikos formuotojus. Netenka abejoti, kad visi norėjo matyti sovietijos galą ir rėmė Rytų bei Vidurio Europos tautų laisvės siekius, bet nepasitikėjimas, kurį jautė sovietų imperijai, neleidžia išskėstu glebiu priimti iš jos išrūkusių valstybių. Iš dalies tai atsargumas, iš dalies noras apsaugoti savo „prestizinį klubą nuo netinkamų kandidatų, tuo sumenkinant jo įvaizdį“. Antra vertus, tiek Europos Sąjungos, tiek NATO narystė suteikia vakariečiams tam tikrą galią ir priemones diktuoti siekiančioms jų palankumą.

Kad Lietuva ir kitos dvi Baltijos valstybės ilgainiui bus priimtos i ES ir NATO, abejoti netenka, tačiau ar bus kuomet išlygintos duobės, kurias šios lenktynės — „kas pirmesnis, kas geresnis“ — kasa ant kelio i visų trijų tautų glaudesnę bendradarbiavimą, jau kitas klausimas. Prieš Antrąjį pasaulinį karą tų duobių buvo pakankamai, ypač tarp Lietuvos ir Latvijos. Bendras likimas okupacijos metais, bendri laisvės siekliai ir pirmųjų nepriklausomos gyvenimo metų nesklindumai šias Baltijos pakrantės seses suartino, juo labiau, kad ir laisvasis pasaulis i jas žvelgė kaip i labai veiksmingą bei produktingą vienetą. Dabar tas vienetas vėl skaldomas.

Kyla klausimas: kam yra naudingiausia, kad Lietuva, Latvija ir Estija nesudarytų bendro, vieningo branduolio prie Baltijos jūros? Atskirai jos nedidelės ir silpnos. Kartu — jau daug reikšmingesnė jėga.

NEIŠGYVENTŲ DIENŲ NAŠTA

JURGIS JANKUS
ROMANAS

Nr.63

(Tęsinys)

Parašei apie kalnus, parašyk ir apie save, nes man buvai ir tebesi didelis gražus kalnas.

Dar nieko neužmiršusi Brigitėlė (Nemėgstu Brigitos?)

Perskaičiau ir ilgai galvojau. Laiškas mane visai sumaišė. Galvojau, kad neparašys nieko, o jeigu i parašys, tai tik vieną kitą eilutę, dabar gi atsivėrė, kaip kiauras maišas. Man pačiam tai vis tiek, gali rašyti ką tik užsigėdusi, bet negalėjai iš galvos išmesti Jono. Iš karto pagalvoju tuoj paskambinti ir pasakyti tik tai ką ji rašo apie save, bet jeigu jis: „Ką rašo daugiau?“ Arba: „Tau laiškas juk nereikalingas, atsiųsk, arba ne — aš pats atleiskiu. Noriu pamatyti jos rankraštį, noriu paliesti ranka jos liestą popierių“. Kai žmogus lipa i kalną tik apie ją pamąstyti, ką žinai ko gali įsigeisti. Nepasakysi, kad suplėšiau ir išmečiau. Ko nepasakyti, seniai išmokau, bet pameluoti dar ne. Nesunku juk būtų pasakyti, kad visiškai neatsakė, bet taip sakymas negalėjau pažiūrėti i akis. Padėjau laišką i šalį ir pasiėmiau teptukus. Laiškas tegu palauks.

Parsivežiau daug nuotraukų, ir daug įspūdžių, susisukusių beveik apie kiekvieną nuotrauką. Jie padeda nurealistinti nuotraukose įrašytus vaizdus ir išsakyti juos akiai nematytų formų spalviniu žaismu. Pa-

juntu laisvėjimą. Po dienos ir savaitės tiksliai rėmintų minčių darbe, vakarais ir laisvomis dienomis pasijuntu, lyg pavasarį būčiau atsiraitęs rankoves ir išėjęs i gaivų šilto vėjo dvelkimį. Tais pats nesuvokiui, kodėl vis daugiau ir daugiau spalvų žaidiman terpiasi pilkų dėmių. Nenorėčiau sakyti, jog todėl, kad rudeninė keilė užbaigia pačiame gražume. Vėl pasiimu Jį fotografijas. Jos staiga atgaivina mudviejų su Jonu buvimą kalno viršūnės debesyse ir užaina noras nutapyti du paklydėlius. Žinau, kad nieko gera nepadarysiu, bet negaliu ir nedaryti. Mintys nulekia i geležinį baraką, Jono pirštus vaikščiojančius Brigitėlės kaklu ir i jį patį sėdintį šalia debesų gniaužte skendintį kalno viršūnėje. Pilkumos sukūriuose du vos įžiūrimi šešėliai ir nuostabiai dailus kaklas po smaigti gatavais pirštais. Galvon viskas suplaukia taip lengvai ir taip sunkiai gula drobėn. Tie du šešėliai kaip šešėliai, bet kaklas su vos vos į lietančiais pirštais nelimpa. Jaučiu, lyg daryčiau pačią negražiausią šventagystę. Nustumi i šalį ir suabejoju, ar beverta tasytis su tais dviem šešėliais.

Suskamba telefonas. Aldona.

— Ar dar gyvas? — balsas smagus, net jaunas.

— Turėčiau būti.

— Ar labai užsivertęs darbais?

— Suvedinėju rudenines sąskaitas.

— Nesuprantu.

— Ir aš nelabai. Mėginu per savo makaulę perleisti, ką rudenį prisirinkau.

— Pieši?

— Bandau.

— Šiomet Kalėdos ilgos. Ką galvoji?

— Kol kas nieko. Gal pasėdėsiu prie kurio pa-

Jonas, ir sušneko iš anksto sugalvotais žodžiais:

— Tai kur dingai? Kaip i vandenį.

— Kaip dingau? Juk rašiau.

— Vieną atviruką, ir viskas.

— Kad kartais laikas susimakalavęs su reikalais

taip greitai nulekia, kad nespėju nė apsidairyti.

— Žinau. Būna visaip. O kaip Brigitėlė? Ar i pačiam nė žodžio?

Lengviausia būtų buvę pasakyti, kad ir man nė žodžio, gal ir sveikčiausia, bet negalėjau. Turbūt laimingi žmonės, kurie moka nekaltai pameluoti.

— Parašė.

— Ir ką?

— Smagi, kad gerai įsikūrusi, turinti gerą darbą, gražią šeimą.

— O kas vyras?

— Apie vyrą nieko. Džiaugiasi, kad ir pats kalnuose gerai įsikūrė. Ji tai pajūrį. Sako labai esą smagu prie jūros, bet kalnuose vargu ar galėtų iškeisti. Atrodo, kad visiškai patenkinta, — nuo savęs pridėjau.

— Vėl?

Valandėlę patylėjom, tada jis pasakė:

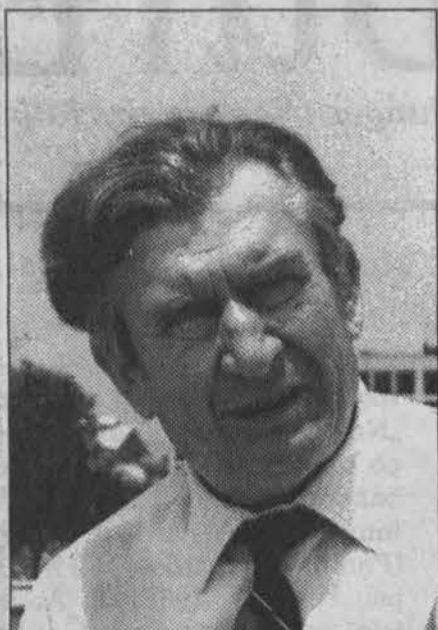
— Kai atvažiuosi, atsivežk. Noriu pats paskaityti. Kartais rašte tarp eilučių yra daugiau negu eilutės. Gerai? Ir laikykis, — užbaigė ir nelaukęs mano žodžio padėjo ragelį.

Sėdėjau kaip per galvą gavęs. Norėjau tuoj skambinti ir pasakyti, kad negaliu atvažiuoti. Ne per Kalėdas. Gal kada vėliau. Gal kada pavasarį, kai išvažiuoju gali bent tikrai spėti, kada nuvažiuoju. Net ragelį pakėliau, bet porą numerių išsukęs vėl padėjau. Dingtelėjo pirma atvirai pasišnekėti su Aldona.

(Bus daugiau)

VLADUI BŪTĖNUI IŠĖJUSIAM Į TOLIMUOSIUS HORIZONTUS

JUOZAS ŽYGAS

Žurnalistas Vladas Butėnas.

Jau bus penkeri metai, kai Vladas Butėnas išėjo iš mūsų tarpo. Jo netektį visuomet prisimins ne tik jo šeima ir artimieji, bet taip pat ir bičiuliai, spaudos darbuotojai, kurie neteko sau artimo žmogaus, draugo ir kolegos. Lietuviškos spaudos skaitytojai dar ilgai pasigės jo spalvingos plunksnos.

Vladas Butėnas gimė 1923 m. gruodžio 2 d. Vabalninke, Biržų apskr., pašto tarnautojo šeimoje. Reikėtų pažymėti, kad Vabalninkas ir jo apylinkės davė daug iškilų ir nusipelnusių žmonių. Paminėsiu tik keletą: Balys ir Kazys Sruogas, Ernestas Galvanauskas, Konstantinas Šakenis, Leonardas Žitkevičius, Aloyzas Baronas. Beveik tame pačiame krašte, netoli Vabalninko (Pumpėnų vlsč.), gimė Bernardas Brazdžionis. Mokėsi ir baigė Panevėžio berniukų gimnaziją 1933-1939 m. Per abi okupacijas 1940-1944 m. veikė pogrindyje. Buvo suimtas ir apvilktas Luftwaffe's uniforma, karui baigiantis pateko į anglų nelaisvę. Per didelį vargą iš jos išsilaisvinęs atsirado Flensburge, lietuvių stovykloje. Stovykloje nevaikščiojo rankų ir kišenės susikišęs, bet išnaudojo įvairias pasitaikančias progas. Kalbininkas Petras Butėnas suorganizavo mokytojų kursą, kuriuos V. Butėnas lankė. Anglų zonoje stovyklos dažnai buvo kilnojamos. Tad jam teko gyventi Seedorfo, Stades, ir Deldsforfo lietuvių stovyklose, kur V. Butėnas pritaikė savo neseniai įsigytą profesiją, mokytojaudamas pradžios mokyklose. Ten prasidėjo ir jo kelias į žurnalistiką. Flensburge gyvenęs žurn. Andrius Vaitkus, ruošdamas metraštį „Die nos be tėvynės“, pakvietė V. Butėną talkininkauti. Tai buvo jo pirmieji žingsniai spaudoje. Žengęs pirmą žingsnį, jis nesustojo, į to laiko Vokietijos lietuvišką spaudą siuntė vieną kitą eilėraštį ir korespondencijas.

Į Ameriką V. Butėnas atvyko 1949 m., žinomo Amerikos lietuvių veikėjo Juozo Laučkos, kaimyno vabalninkėno, kvietimu. Į kitą krantą persikėlęs, iš pradžių apsigyveno New Yorko pašonėje, kurortiniame Great Neck. Jo laimei, ten buvo jau daugiau patyrusių spaudos žmonių, žurnalistų ir rašytojų: buvęs „Lietuvos aidas“ vyr. redaktorius ir monografijų autorius Aleksandras Merkelis, buvęs „Kario“ redaktorius kpt. Simas Urbonas, keturdešimties J. Petrenas — Tarulis ir Juozas Tysliava.

Vėliau susiradęs vabalninkietį Aloyzą Baroną, jo kviečiamas, persikėlė į Čikagos priemiestį, Cicero. Čia jis išleido pirmąjį (ir paskutinį) poezijos rinkinį „Nuėję plotai“, kurį išsiuntinėjo daugiau ar mažiau pažįstamiems rašytojams. Vieno skaitytojo pasi-

sakymas paliko didelį įspūdį, jis neužsigavo, bet priėmė teigiama prasme. Tai Vytautas Vardys, būsimasis profesorius, jam pasakė: „Poeto iš tavęs nebus, gal tik išeis neblogas žurnalistas“. V. Butėnas to patarimo paklausė ir tapo ne tik neblogas, bet iškilus žurnalistas. Reikėtų neužmiršti, kad už rašymą gal tik ačiū tegaudavo. O duoną reikėjo kur nors užsidirbti. Todėl nuo 1950 m. iki 1960 m. V. Butėnas dirbo Hotpoint šaldytuvų įmonėje, kurioje sau duoną pelnėsi ir daugiau lietuvių. Nepaisant pagrindinio darbo, ir rašyti reikėjo. Anuomet lietuviška veikla buvo labai gyva. Veikėjai ir renginių organizatoriai, jeigu tik pastebėdavo naują pavardę, rašančio į spaudą, tai tokio jau neužmiršdavo ir nepaleisdavo.

Pirmutinis V. Butėną užkabinęs buvo aktorius St. Pilka. Paprasė parašyti apie statomą P. Vaicūno pjesę „Naujieji žmonės“. Taip nuo St. Pilkos spektaklio, berods, nuo 1951 m., iki išvykimo į Vašingtoną 1978 m. V. Butėnui teko parašyti šimtus įvairių reportažų. Taip pat teko būti pirmosios JAV ir Kanados lietuvių Dainų šventės rengimo komiteto nariu spaudos reikalam. Jo veikla buvo per daug plati ir šakota, kad galima būtų viename rašinyje viską suminėti. 1954-1955 m. V. Butėnas parašė karo nuotykių knygą „Lenktynės su šėtonu“. 1959 m. žmonos paskatintas žurnalistas baigė amerikietišką linotipininkų mokyklą. 7 m. darbo dienraščio „Naujieji žmonės“, vėliau M. Morkūno, ir pagaliau dienraščio „Draugo“ spaustuvių. 1967 m. V. Butėnas rudeni pateko į galingą spausdintuvų profsąjungą ir pradėjo dirbti dienraščio „Chicago Sun-Times“, o vėliau — „Daily News“ spaustuvių.

1960-1978 m. įvairios leidyklos išleido 4 V. Butėno knygas. Pasinaudodamas Br. Kvilkio biblioteka, savaip interpretuodamas ir pridėdamas dar ir kitą Vakarus pasiekusią medžiagą, žurnalistas „Kritusieji už laisvę“ I tomą, kurį 1967 m. išleido Lietuviškos knygos klubas, o 1969 m. „I Laisvę“ fondo leidykla išleido ir II tomą. Vyskupo V. Brizio paprašytas, paruošė ir išleido dokumentinį veikalą „Dabarties kankiniai“, kur aprašytas Lietuvos tikinčiųjų kryžiaus kelias okupacijose. Jį 1972 m. išspausdino leidykla „Krikščionys gyvenime“, prieš pat „Kronikos“ Lietuvoje pasirodymą. Šis veikalas išleistas Mato Raišupio slapyvardžiu, nes Ramojaus slapyvardis sovietinio saugumo organų jau buvo iššifruotas. „Bijojau, kad tai dar labiau nepakenktų žemaitijoje tebegyvenantiui mano senutei motinėlei ir iš tremties Vorkutoje grįžusiai vientelei sesutei, sakė V. Butėnas („Draugas“ 1993 m. lapkričio mėn. 20 d.).

Su Algimantu Keziu, žinomu fotomenininku ir tautosakininke Elena Bradonaite 1972-1973 m. vasaromis žurnalistas lankė senųjų lietuvių imigrantų telkinį — Pensilvanijos angliakasių Lietuvą. Iš tos kelionių medžiagos 1977 m. Amerikos lietuvių bibliotekos leidykla išleido didelio formato leidinį, kuriame buvo spausdinami išsamūs Vlado Butėno tekstai apie Pensilvanijos angliakasių dabarties Lietuvą, folkloristės E. Bradonaitės ten surinktą tautosaką ir A. Kezio darytos nuotraukos. Už V. Butėno parašytas knygas ir žurnalistinį

SUDIEV PETRUI VYTAUTUI VYGANTUI

Nežinoma nei vieta, nei laikas, kaip ir kada Amžinybė pašauks žmogų, neklausdama ar jis pasiruošęs, ar darbus užbaigęs. Petrą Vytautą (Vytautą jis lietuvių vadinamas) Vygantą Amžinybė pašaukė š. m. spalio 13 dieną, esantį savo namuose, Dallas mieste, Texas valstijoje. Ten jis daugelį metų gyveno, turėdamas tarnybą, bet ir uoliai darbuodamasis lietuviškuose baruose. Dėl darbų lietuviškuose baruose jis nusipelnęs lietuvių prisiminimo.

Vytautas gimė 1930 m. vasario 17 d. Klaipėdoje, tėvas buvo Lietuvos kariuomenės karininkas. 1944 m. bolševikams okupuojant Lietuvą, Vygantų šeima atsidūrė Vokietijoje. Vokietijai kapituliacijai, šeima tapo D. P., ir Vytautas, Lietuvoje pradėta mokymasi gimnazijoje, baigė D. P., Gross Hesepe stovyklos gimnazijoje ir metus studijavo Pabaltijo universitete, Pinneberge.

1949 m. Vygantų šeima jau Amerikoje, Vytautas tęsė studijas Brooklino kolegijoje, ją baigdamas bakalauru 1951 m. Studijas tęsė Fordhamo universitete, New Yorke. Teko persikelti į Čikagą, kur Urbanos universitete 1953 m. įsigijo magistro laipsnį. Liko universitete asistentu, bet 1956 m., priėmė pasiūlytą darbą psichologijos specialistu American Airlines bendrovėje, kur išbuvo, ligi kol liga privertė prieš kelis metus darbą nutraukti. Tačiau jo stipri valia teikė jėgų visuomenininko darbus tęsti ligi pat mirties.

darbą 1973 m. jam buvo paskirta Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos 1,000 dol. žurnalistų premija. Premijos mecenatas buvo kun. Juozas Prunskis.

1978 m. spalio mėn. žurnalistas išvyko į Vašingtoną, kur gavo tarnybą „Amerikos balsas“ lietuvių redakcijoje. Turint valstybinį darbą, bet koks spaudos darbas yra suvaržytas. Nepaisant to, V. Butėnas turėjo savo skiltį „Drauge“, kuri vadinosi „Dviejuose horizontuose“. Jam begyvenant Vašingtone, prasidėjo mūsų pažintis. Kuomet žurnalistas atvykdavo į Čikagą, mums tekdavo trumpai pabendrauti, o išėjęs jį pensija, V. Butėnas apsigyveno tame pačiame bloke, kur ir aš gyvenau. Taigi teko dažniau susitikti.

Kaip jau buvo manė minėta, V. Butėnas parašė keletą knygų. Tačiau žmonių atmintyje išliks kaip iškilus žurnalistas. Gal ne visi skaitė jo knygas, bet, manau, kad kiekvienas „Draugo“ skaitytojas skaitydavo jo žurnalistinius išpažintuosius „Dienai riedant vakarop“, kurie buvo spausdinami „Draugo“ atkarpose. Taip pat keletą dešimtmečių jo skiltį „Horizontuose“ beveik kiekvieną šeštadienį rasdavome „Drauge“. Be to, V. Butėnas rašydavo ir į kitus laikraščius ir žurnalus: jo straipsnius rasdavome „Tėviškės žiburiuose“, o paskutiniaisiais metais pastoviai rašydavo į „Dirvą“.

Manau, kad daugelis V. Butėno rašinių pasigenda. 1993 m., gal birželio mėn. pradžioje, jis man pasiskundė, kad pastebėjo keletą lašų kraujo. Iš pradžių aš bandžiau jį raminti. Bet, atrodė, kad jis savo likimą jautė. Visą vasarą liginėje ar slaugos namuose išgulėjęs, lapams pageltus, ir rudens vėjams juos plėšant, lapkričio 7 d. vakarą V. Butėnas iškeliavo į tolimuosius horizontus. Jo šeima ir mes, buvę draugai ir kolegos, jo dažnai pasigendame.

Petras Vytautas Vygantas

Jo visuomeniniai darbai nesuskaičiuojami: pateiksiu tik svarbesnius. Gimnazistu būdamas veikė ateitininkuose ir tuos darbus, tik didesnės apimties, tęsė visą savo gyvenimą. Studentu būdamas reiškesi lietuvių studentų sąjungoje (už Lietuvos ribų), buvo jos valdybos narys. Buvo vienas iniciatorių leisti žurnalą „Lituanus“, teikiantį žinių apie Lietuvą anglų kalba, taikomą amerikiečių ir kitataučių šviesuomenėi. Jis buvo kelis metus to žurnalo redaktorius; žurnalas tebeina.

Studijuodamas reiškesi ir katalikų studentų veikloje, ta veikla įgalino jį tapti Pax Romana, pasaulinės katalikų organizacijos Lietuvos skyriaus valdybos nariu, tai organizacijai jis priklausė ligi mirties. Neapsijėję be jo ir ALTas; buvo tos organizacijos, valdybos narys. Kaip retai kas, jis buvo Pasaulio universitetų pagalbai teikti tarybos narys. Nuo 1960 metų buvo Amerikos Lietuvių Romos Katalikų federacijos centro valdybos narys ir nuo 1972 m. Lietuvos Katalikų Mokslo akademijos, Amerikos dalies, Finansinio komiteto pirmininku. Akademijos autonominiai padaliniai yra ir Alka bei „Krikščionių gyvenime“, įsteigti 1972 ir 1973 m., abu Putname. Reiškėsi jis spau-

doje, ypač „Lituanus“, „Drauge“, „Darbininke“ ir kt.

Prisimindami Vytauto darbus lietuviškuose baruose, dėkojame jam ir primename jo skatinimą visiems pajėgiems lietuviams prisidėti prie lietuviškos veiklos, taip pat ir krikščioniškos veiklos, nes tai reikalinga kelti Lietuvos ir jos žmonijos gerovę, tuo pačiu keliant Lietuvą kitų tautų tarpe.

Po Vytauto mirties, spalio 15 d. vakare, budynėse Dallas mieste Šv. Ritos katalikų bažnyčioje, vyko jo prisiminimas ir pagerbimas, o spalio 16 d. rytą toje bažnyčioje aukotos šv. Mišios. Velionis atvežtas į Putnamą, kur Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno seselių „Dangaus vartų“ kapinėse palaidotas š. m. spalio 17 d. popietę. 8 karsto nešėjai lydėjo karstą nuo pagrindinio kelio kapinių keliu ligi jam skirtos kapo, apie 50 m. nuotolio, jį sekant laidotuvių dalyviams, kurių buvo daugiau negu 60. Laidotuvių apeigas atliko vienuolyno kapelionas Antanas Diškevičius. Laidotuvių apeigas baigus, susidarius choras pagiedojo vieną laidotuvių giesmių. Dr. Juozas Kriaučiūnas, Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos Amerikos dalies vardu suglaustai priminė laidotuvininkams Vytauto gyvenimo kelią ir jo darbus lietuviškuose baruose, prašydamas vykdyti jo testamentinius pavedimus; pareiškė užuojautą žmonai, dukroms, broliui, giminėms ir visiems jo artimiesiems. Laidotuvės užbaigtos ateitininkų himno giedojimu.

Laidotuvių dalyviai buvo pakviesti į vienuolyno Matulaičio salę pabendrauti ir užkandžiams, kurių metu velionį trumpomis kalbomis prisiminė dr. Elona Vaišnienė, Simons (angliškai), vašingtonietis Barzdukas, Juozas Gaila, Suziedėlis, Ed Kaminskas, Juozas Polikaitis (angliškai), prel. V. Balčiūnas. Pabaigoje dalyviai sugiedojo „Lietuva brangi, mano tėvyne“. Išėkis ramybėje, Vytautai.

Juozas Kriaučiūnas

„Visa atnaujinti Kristuje“ buvo

A.†A.

DR. VYTAUTO VYGANTO

gyvenimo kelrodis.

Jam mirus, užjaučiame šeimą, giminės ir artimuosius.

Pranas Baltakis

Rožė ir Vladas Bariai

Vanda ir Vytautas Majauskai

Palm Beach, Florida

Katriūtė ir Marius Sodoniai

Ona ir Vincas Šalčiūnai

Ona ir Vladas Vaitkai

A.†A.

PETRUI VYTAUTUI
VYGANTUI

mirus, liūdi ir reiškia gilią užuojautą žmonai MARAI, dukroms MONIKAI ir KRISTINAI, broliui DR. MINDAUGUI ir šeimai, visiems giminėms ir draugams.

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos finansinė valdyba
Amerikos Lietuvių Kultūros archyvo „Alkos“ direktoriatas

Mūsų mielam kolegai

A.†A.

Inž. ALBERTUI SNARSKIUI

mirus, jo žmoną ASTĄ, dukteris: ELENA, DANA, RŪTA, sūnų LINĄ ir anūkus ALEKSĄ ir KELSEY nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Buvę Pabaltijo Universiteto
kolegos ir kolegės

DRAUGAS, 1998 m. lapkričio 11 d., trečiadienis

5

A.†A.

Dr. ALBINA PRUNSKIENĖ
Pundytė

Gyveno Indian Head Park, anksčiau Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Po sunkios, ilgos ligos mirė 1998 m. lapkričio 7 d., 12:30 val. p.p., sulaukusi 77 metų.

Gimė Lietuvoje, Ignalinos apskrityje, Tverėčiaus valsčiuje, Kalveliškių kaime. Amerikoje išgyveno 49 m.

Nuliūdę liko: duktė adv. Marija Prunskis, anūkė Alina Ramunė; sūnus dr. Jonas, marti dr. Terry; anūkai Vytukas ir Kristina; duktė dr. Teresė Kazlauskienė, zentas inž. Algis, jų vaikai: Vida, Daina, Audra, Giedrė, Raimundas ir Asta Čiuplinskienė, jos vyrai Vytautas; proanūkė Nerija.

Velionė buvo dr. Vlado žmona.

Priklausė Ateitininkų sąjungai, Korp! Gaja, Lietuvių Gydytojų sąjungai, Šv. Kryžiaus ligoninės štabui; buvo tos ligoninės Šeimos gydymo skyriaus vedėja; taip pat priklausė Lietuvos Dukterų draugijai; buvo steigėja ir pirmininkė Lietuvos Našlaičių globos komiteto; apdovanota LDK Gedimino ordinu už labdarą Lietuvai ir Lietuvos našlaičių globą.

Velionė pašarvota antradienį, lapkričio 10 d. ir trečiadienį, lapkričio 11 d. nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.). Atsisveikinimas trečiadienį, 7 v.v.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, lapkričio 12 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto velionė bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčią Marquette Parke, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašoma aukoti Lietuvos Našlaičių globos komitetui.

Nuosirdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: dukters, sūnus, anūkai, proanūkė ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

Mielai Draugei ir Kolegei

A.†A.

DR. ALBINAI PRUNSKIENEI

mirus, reiškia gilią užuojautą dukterims — dr. TERESEI ir jos šeimai ir MARIJAI, sūnui dr. JONUI, jo šeimai bei giminėms.

Dr. Milda Budrienė

PENKERIŲ METŲ MIRTIES
SUKAKTIS

A.†A.

žurn. VLADAS BUTĖNAS-
RAMOJUS

Šv. Mišios už žurn. Vladą Butėną-Ramojų penkerių metų mirties sukaktįje aukojamos sekmadienį, lapkričio 15 d. 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Prašome pasimelsti už jo vėlę.

Šeima

PADEKA

Lietuvos Dukterų draugijos, spalio 10 d. Jaunimo centre, Čikagoje, surengtas „Rudens pokylis“ buvo smagus ir sėkmingas. Nuosirdžiai dėkojame visiems mūsų rėmėjams ir pobuvio talkininkams:

Vaišes paruošusiai p. O. Norvilienėi su talkininkėmis: A. Lietuvninkiene, V. Valavičiene ir E. Kantiene.

Gėrimų barą tvarkiusiems — A. Valavičiui ir K. Rožanskui.

Ypatinga padėka p. V. Miceikai, SELECT WINES & LIQUORS parduotuvės, 318 E. Hubson Rd., Woodridge, IL, savininkui, gausiai aukojusiam įvairių gėrimų.

Grazūs padėkos žodžiai priklauso dosniesiems BALTIC BAKERY savininkams — Anų šeimai — už gardžius pyragus ir kitus maisto gaminius.

Nuosirdžiai AČIŲ tariame vertingų laimikių didžiajai loterijai aukotojams: D. ir J. Kapačinskams, RACINE kepyklos savininkams, J. Kerelienei, I. Kirkuvienei, R. ir R. Krištopaiciams, M. Momkienei, D. Vidžiūnienei, B. ir S. Židoniams ir keliems nežinomiems aukotojams, o taip pat ir tiems, kurie gausiai pripildė „laimės šulinį“ — mažąją loteriją.

Esame didžiai dėkingos mūsų mieliems rėmėjams, priuntusiems pokylis proga piniginių aukų.

Nuosirdžiai dėkojame viešioms ir svečiams, savo dalyvavimu parėmusiems mūsų dirbamą lietuviškos šalpos darbą.

LIETUVOS DUKTERŲ draugijos centro valdyba

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Prel. Juozas Prunskis yra įsteigęs fondą, kurį tvarkyti pavedė JAV LB Socialinių reikalų tarybai. Mececinatų pageidavimu ir nurodymu, gautais procentais apdovanojamas ir pageriamas JAV gyvenantis asmuo, sulaukęs daugiau kaip 65 m. amžiaus, už nuopelnus katalikiškoje-labdaros veikloje. Organizacijos ir pavieniai asmenys prašomi siūlyti (būtinai tik raštu) kandidatus. Jų atrinkimui ir vertinimui sudaryta komisija, į kurią įeina: Birutė Jasaitienė, dr. Petras Kisieliūnas, Marija Riemienė ir Juozas Žygas. Siūlant parašyti trumpą asmens biografiją ir apibūdinti veiklą. Pasūlymai turi būti gauti iki š.m. gruodžio 1 d. Siųsti adresu: J. Žygas, 9604 S. Karlov, Oak Lawn, IL 60453.

Suvalkiečių draugijos Čikagoje metinis narių susirinkimas bus lapkričio 20 d., penktadienį, 1 val. popiet, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės salėje, 2417 W. 43rd. Str., Chicago. Bus gera proga užsimokėti nario mokesį, apsvastyti 1999 m. veiklos planus, o po to Ramanauskienę visus skaniai pavaišins.

Ruduo baigia nuplėšyti paskutinius lapus, o kai kur jau ir pirmosios snaigės pabaltino žemę. Pažiūrėsime — štai ir Kalėdos, ir dovanų ieškojimas... Siūlome gražiausią ir lietuviškiausią dovaną, kuri ne tik Kalėdoms, gimtadieniui, vestuvėms, sukaktams, bet visiems metams: penkis kartus savaitėje, dvylika mėnesių... Ta dovana — vienintelis lietuviškas dienraštis, leidžiamas už Lietuvos ribų. Dar galima „Draugą“ užsiprenumeruoti tik už 60 dol. visiems metams. „Draugo“ administracija, gavusi prenumeratą, pasiųs jūsų artimiesiems gražų, menišką laišką, pranešantį, kas ir kokia proga šią brangią dovaną siūnčia. Prenumeratos papilinimas jau eina prie pabaigos. Pasinaudokite proga užprenumeruoti naujiems skaitytojams (tik JAV-se) „Draugą“ už 60 dol. metams. Nuolaidą galime padaryti su Lietuvių fondo parama ir JAV LB Kultūros tarybos dėka.

Artimiesiems susipažinimas ir pabendravimas su prel. Ignu Urbonu ruošiamas sekmadienį, lapkričio 22 d., 12 val., Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Bus trumpa programa, pietūs. Susipažinimą rengia Palaimintojo Jurgio Matulio mįsčių ir PLC renginių komitetas. Visuomenę kviečiama gausiai dalyvauti.

Nepamirškite, kad jau ši šeštadienį, lapkričio 14 d., Jaunimo centro didžiojoje salėje vyks nuotaidingasis Lietuvių operos pokylis. Dar yra proga rezervuoti vietas, skambinant Jurgiui Vidziūnui 773-767-5609.

Joseph V. Vizgirda, Aurora, IL, Draugo fondo garbės narys, rudens vjaus proga įteikė 200 dol. DF prie ankstesnių 1,245 dol. įnašų. Nuširdžiai dėkojame už nuolatinę paramą Draugo fondui.

„Rudens simfonija“ maloniai skambės, ausis ir akis pakutens, Pasaulio lietuvių centre jau ši sekmadienį, lapkričio 15 d., 12 val. Naujos mados, savi, pažįstami modeliuotojai (būti ir moterų, ir vyrų, ir berniukų), vaišės... Visa tai — tikra šeimos šventė. Vietas užsisakykite tel. 630-257-0153 arba 630-852-3204.

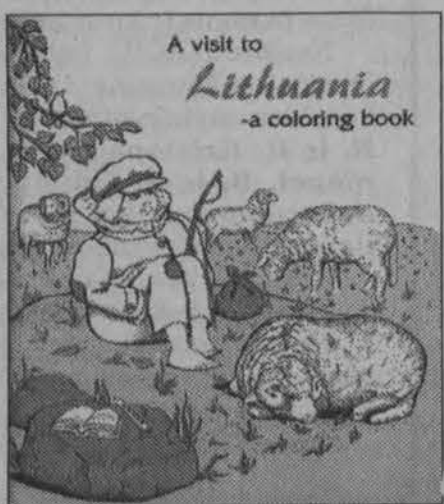
LKVS „Ramovė“ Čikagos skyrius, talkinant LDK Birutės draugijai, rengia Lietuvos kariuomenės atkūrimo 80 metų sukakties paminėjimą sekmadienį, lapkričio 22 d., Šaulių namuose. Minėjimas prasidės 9:45 val. ryte, pakeliant vėliavas prie Laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje. Iškilmingos pamaldos bus aukojamos 10 val. r. jėzuitų koplyčioje. Mišias auko kun. Juozas Vaišnys, SJ, giedos solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, vargonuojant muz. Manigirdui Motekaičiui. Po pamaldų — apeigos prie Laisvės kovų paminklo, pagerbiant kovojusių ir žuvusių, ginant Lietuvos laisvę. Minėjimas šaulių salėje bus 12 val. Pagrindinis kalbėtojas — inž. Bronius Nainys, meninę programą dalį atliks Algimantas Barniškis. Kviečiamos organizacijos su vėliavomis ir visuomenė. Po minėjimo — kavutė.

Petras Gruodis, Chicago, IL, Draugo fondo garbės narys, prisimindamas savo gimtinę a.a. Bronę Čižikaite, DF garbės narę, atsiuntė Draugo fondui 200 dol. prie ankstesnių 1,100 dol. įnašų. Dėkojame už paramą ir džiaugiamės, kad, prisimenant artimuosius, prisimenamas ir Draugo fondas.

Pirmojo pianisto Roko Zubovo kompaktinė plokštelė „Čiurlionis piano works“ („Čiurlionis. Fortepijoniniai kūriniai“) — puiki dovana Kalėdoms! Šioje plokštelėje R. Zubovas meistriškai atlieka stambesnius kompozitoriaus kūrinys-ciklus: sonatą fortepijonui F-dur, „Sefaa Esec“ ir „Besacas“ variacijas, „Tris preludus viena tema“, mažų peizažų ciklą „Jūra“ ir „Oi giria, giria“ variacijas. Atvykite į „Draugo“ knygynėlį, kur šią puikią kompaktinę plokštelę galėsite įsigyti už 15 dol.

Spalvinimo knygelė „A visit to Lithuania“ („Apsilankymas Lietuvoje“) nekantriai laukia vaikučių ir jų tėvelių „Draugo“ knygynėlyje. Nuspalvinkite šią 30-ties puslapių knygelę ir sužinosite, kaip žmonės gyvena Aukštaitijoje XX a. pradžioje: kaip atrodė gryčios, kaip moterys vėpė linus, kaip vyrai arė, serpė, pjovė javus, kaip rinkė medų, piemenavo, rengėsi, linksminosi. Visus šiuos paveikslėlius piešė Milda Stalionskas, knygelę išleido Marian Abraczinskas. Knygelės kaina — 8 dol. Dalis pelno, gauto pardavus šią knygelę, atiteks Lietuvai.

Sonata Zubovienė ir R. kas Zubovas yra įrašę ilgo grojimo juostelę: Sonata joje atlieka Schumanno „Arabeskas“ ir „Kreislerianą“, o R. kas — Rachmaninovo Preludus Op. 23 ir Sonatą Nr.2. Šią juostelę galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje, jos kaina — 10 dol.

Ši sekmadienį, lapkričio 15 d., LB Brighton Parko apylinkės valdyba ruošia pietus Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje, 4420 S. Fairfield (Brighton Park), tuoj po 10:30 val. r. lietuviškų Mišių iki 12:30 val. p.p. Bus cepelinų, kugelio, dešrų su kopūstais ir kitų gardumynų. Kavinė veiks tarp 8:30 val. r. ir 12:30 val. p.p. Valdyba kviečia lietuvišką visuomenę paremti jų pastangas ir sutelkti lėšų LB veiklai.

Amerikos lietuvių radijas, vadovaujamas Anatolijaus ir Sigitos Slutų, lapkričio 22 d. Jaunimo centre rengia nuotaikingą estradinių dainų koncertą. Dainuos Arvydas ir Nelė Paltinai bei Nijolė Talat-Kelpšaitė.

SKELBIMAI

• **A.a. Angela Akerley** atminimą pagerbdamas **George Akerley**, Oaklyn NJ aukoja \$150 — tai vieno Lietuvos našlaičio metinė parama. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71st St, Chicago, IL 60629.

(sk)

• **Alfredas ir Joyce Baran**, Stratford Ct., R. ir **Liucija Vegedai**, Cicero, IL, **Juozas ir Reda Ardziai**, Fairview PA, visi globoja Lietuvoje po vieną vaiką. Prateisdami to vaiko metinę globą kitiems metams, visi atsiuntė po \$150. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71st St., Chicago, IL 60629.

(sk)

• **Lemonte TRANSPAK** istaigos naujos darbo val., šešt. 9-1 v.p.p., sekmd. 9-1 v.p.p. Tel. 1-630-257-0497.

(sk)

• **Pinigai, maisto siuntiniai Kalėdoms. TRANSPAK**, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050.

(sk)

• **Praleiskite vieną savaitę** šią žiemą plaukiant saulėje Karibų jūroje. Septynios dienos — 1999 m. sausio 31 d. — vasario 7 d. Kaina \$1,339. **First Class Travel**, tel. 847-392-6320 arba 1-800-470-3358.

(sk)

• **Reikalingas asmuo** dirbti nepilną laiką advokato įstaigoje. Turi gerai susikalbėti lietuviškai ir angliškai ir mokėti naudotis kompiuteriu (WordPerfect programa). Skambinti 773-284-0100.

(sk)

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skambinti gatvės nuo „Draugo“) Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

AŠ TIK ŠIANDIEN NUMIRIAU
(Lietuvių tautosaka)
(Pabaiga)

„Dabar kaip eisime, berne, ar žeme, ar padange?“ Bernas sako: „Aš per sunkus, aš dar negaliu eiti padange, eisime žeme“. Paklausė jis jo ir eina. „Na, dabar kur eisime, berne?“ Bernas sako: „Aš eisiu namo“. Gaspadorius sako: „Berne, ką tu palikai namo?“ Jis sako: „Hm, gaspadoriau, aš palikau svarą tabako ir tas tabakas dabar man neduoda ramybės. O ką tu, gaspadoriau, palikai namo?“ Ogi sako: „Berne, aš palikau pinigų, peludę (klojime vieta pelams pilti) užkastus, ir niekam nepasakiau, niekas nežino. Kad kas žinotų, tuos pinigų išimtų, tai aš daugiau nepareičiau, nesibaladočiau. O dabar aš tol eisiu, kol kas sužinos“ — „Gera, kur eisime, berne?“ — „Eisime į klėtį pirmiausia“. Kai juodu įėjo, bernas tuojau paėmė duonos gabalą, iškiso į smetonos puodą ir skubiai valgo. Gaspadorius daro tą patį, bet jam smetona nelimpa prie duonos. „Berne, tu nemiręs, kad tu taip valgai, aš negaliu valgyti“. Bernas sako: „Gaspadoriau, kai tu sirgai, prieš tavo mirtį, tu turėjai daug gydytojų, visokių daktarų tau priėmė, valgių kuo geriausių, kad tik tu būtum pavalgęs. O aš vargšas, lapienės pavalgiau ir numiriau. Dabar noriu valgyti, tai ir valgau“. Tas nusiuko ir nuėjo. „Dabar einam į kambarį vaidintis“. Gaspadorius ima ką nors ir meta, daro didelį triukšmą, baladojasi, bet nuostolių nepadaro. Bernas ką paima ir meta į žemę, tuoj dūsta, sutrinksta. Gaspadorius sako: „berne, tu nemiręs“. — „Gaspadoriau, aš miręs, vaidinkim dar ilgiau“. Bernas stengiasi jį ilgiau užlaikyti kambarį. Taip jiems bevaidenant, gaidys užgiedojo. „Berne, tu laimingas, kad aš tave iš karto nepasmaugiau, nes aš žinojau, kad tu nemiręs. Dabar tu žinai, kur yra mano pinigai. Tuos pinigų pasidalyk su mano žmona ir gyvenkite sau laimingai“.

Kitą dieną bernas pakvietė gaspadinę, atkasė puodą pinigų. Ji pasiliko tris dalis, bernui paskyrė vieną dalį. Bernas laimingai gyveno su savo žmona ir vaikučiais. (Pasakojio Magdalena Takazauskienė, 72 m. amžiaus, iš Versnupių kaimo. Alvito parapijos. Užrašė J. Balys).

DĖMESIO

Nuo šiandien pradedami dėti į „T. žv.“ galvosūkių atsakymai. Visi jūsų siunčiami atsakymai turi pasiekti redaktorių anksčiau. Po paskelbimo gauti atsakymai, nebeužskaitomi. Todėl neveluokite! Siųskite šiuo adresu: J. Plačas, 3206 W. 65th Place., Chicago, IL 60629-3418. Šį adresą įrašykite savo adresu knygutėse, kad kiekvieną kartą jo nereikėtų ieškoti.

Redaktorius

— Seneli, o kas padirbo svirplui čirpynele?
— Gerosios namų dvaselės.
— O iš kokio medžio?
— Iš seno sienojaus.
— Už tai ir svirplio muzikėlė tokia senoviška.
Leonardas Gutauskas

JŪRA MANO GYVENIME

Jūra yra pati geriausia mano guodėja. Kitiems ji primena liūdėsį, džiaugsmą... Man patinka gyventi Klaipėdos mieste, nes yra arti jūra. Jos platybė didelė, banguoja net iki Palangos — ten mano kaimas. Iš ten galima girdėti ir bangų ošimą. Aš ten nueinu kiekvieną popietę. Man labai patinka jūra vakare, nes gražiai atrodo mėnulio atšvaitas. Atsisėdau vakare ant kopų ir žiūriu, kaip viena po kitos ritasi bangos. Žiūrėdama į bangas, prisimenu vieną eilėrašį: — Sukasi, sukasi, vejasi, vejasi, banga.

Rieda kaip deimantas, jūrų banga.
Priginė debesį, pralenkė debesį, Krantą prišokusį, mirė staiga...

Baltija — tai mūsų ši diena ir mūsų praeitis. Tai mūsų saulė ir audros, tai mūsų smėlio kopos. Baltija — tai mano mėgstamiausia jūra, prie kurios aš gimiau. Trylika metų jau gyvenu prie jūros ir daug žinau apie ją. Graži ji savo kopomis, augmenija, vandens skaidrumu ir savo bangų ošimu. Bet kartais jūra būna pašėlusio savo audromis. Per audras nuskaista daug laivų. Aišku, ne visada ji audringa, dažnai būna rami.

Aš jūrą labai branginu ir esu labai laiminga, kad ji yra šalia manęs.

Viktorija Šleiniūtė, 13 m. Sulpės 8-48, Klaipėda 5804 P.S. Viktorija rašo eilėraščius, apsakymėlius-rašinėlius. Norėtų susirašinėti su savo bendraamžiais.

LAIŠKELIS

Skubėk, laiškeli, Ten, kur širdelė Sau atsirinko brangią vietelę!

Bėk prakalbinti, Meilę laimėti Linksmybes saulėj veide žibėti.

Nešk, laiškeli, baltas Tėvam meilę ir guodonę Ir mintis nešaltas. Bėk, prakalbink tėvelius mano

Iš jaunystės metų. Ir paklauski, kaip gyvena Tarp vargų verpetų! **Viktorija Šleiniūtė**, 13 m.

GALVOSŪKIO NR. 3 ATSAKYMAI

Vilnius, pantis, šarkai, peikia, ausims, kelti, stumti, paimiti. Dvibalsiai ar dvigarsiai būna žodžių skiemenyse. Ananasas, Araratas, kelia, stumia neturi dvibalsių ar dvigarsių, nes tariamieji dvigarsiai nėra skiemenyje. Norint sužinoti, kur yra dvibalsiai ar dvigarsiai, reikia žodžius suskirstyti skiemenimis.

GALVOSŪKIO NR. 4 ATSAKYMAI

1. Vasario. 2. Utenos. 3. Vilniaus. 4. Liuvono. 5. Vyskupu. 6. Arkivyskupu. 7. Vladimiro. 8. Ministro. 9. Belgija.

Neteisčiai paimtu turtu niekad nepralobsi.

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

GALVOSŪKIO NR. 5 ATSAKYMAI

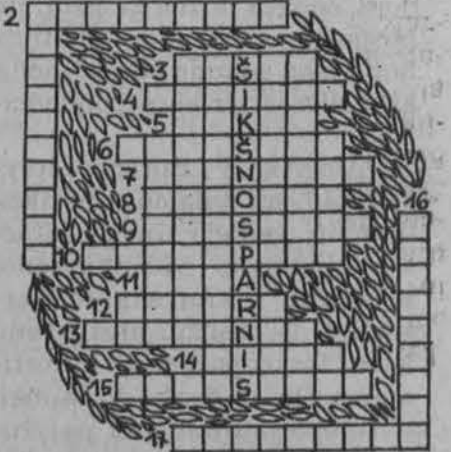
1. Vilniaus katalikų katedros fasado bareljefe matome „Nojaus šeimos auką Dievui po vėno“. Vilniaus reformatų bažnyčios fasado bareljefe matome „Kristaus kalbą miniai“. (Paminklą Savados, 162 ir 298 psl., Vilnius, 1988). 2. Anglijoje namų langai turi stiklą nuo 1180 metų. 3. 1895 m. italų elektros inžinierius G. Marconi ir rusas fizikas A.S. Popov išrado radijo anteną. 4. Pasaulyje pirmasis lėktuvas, varomas žmogaus raumenų jėga 1977.VIII23 nuskrido 3 mylias. Lakūnas Bryan Allen. Lėktuvo išradėjas amerikietis Paul Mac Cready. 5. Guminį trintuką 1772 m. išrado anglų mokslininkas J. Priestley.

GALVOSŪKIO NR. 24 (Kryžiažodis)

1. Rudenį į Lietuvą iš šiaurės atskrendantys ir labai mėgstantys šermukšnių uogas paukščiai. 2. Paukščiai, kurie džiugina lietuvių žiemą. 3. Retai pasitaikantis Lietuvos girių plėšrūnas. 4. Spalvingas, dažnas Lietuvos paukštis giesmininkas, paskrendantis iš pietų jau kovo mėn. pabaišau palikti pranešimą, jį jums paskambins. Kaip tu būtum pasielgęs tokiu atveju? (5 taškai) 5. Žvėris, kurį medžiavo Lietuvos karaliai, didikai. 6. Kas labai padabina medžiūš žiemą? 7. Lietuvoje pavasari visų labai laukiami paukščiai. 8. Didelis, Lietuvoje jau labai retas paukštis. 9. Žvėris, žiemą miegantis urve ir, kaip sako senoliai, pusiaužiemy apiverčiantis ant kito šono. 10. Panašus į pelę, tris ketvirtadalis savo gyvenimo pramiegantis gyvūnėlis. 11. Brangia kailis, žuvmis mintantis žvėris. 12. Guvus, mėgstantis riestus žvėrelius. 13. Stebinantis savo grožium, didelis Lietuvos miškų paukštis. 14. Ažuolo vaisiai. 15. Spalvingas ir mielas Lietuvos paukštis giesmininkas. 16. Anksciausiai, dar sniegui nenutirpus pražysiantis gėlė. 17. Kartais iš šiaurės į Lietuvą atklystantis paukštis. (10 taškų).

Sudarė **Loreta Pumerytė** iš Ozkabalių kaimo, Vilkauskio rajono. Atsakymus siųsti be piešinio.

GALVOSŪKIO NR. 25

GALVOSŪKIO NR. 25

1. Kada buvo išrasta pirmoji raketa, varoma skystu kuru? 2. Kada buvo sukurta raketa, skrendanti greičiau už garą? 3. Kas istoriją suskirstė į „akmens, bronzos ir geležies“ amžius? 4. Kada prasidėjo viduramžiai? 5. Kada užsibaigė viduramžiai? Atsiuntė **kun. dr. E. Gerulis**. Visi teisingai atsakę ir plačiai paaiškinę uždavinius, gaus 10 taškų, o trumpai atsakę — tik 5 taškus.

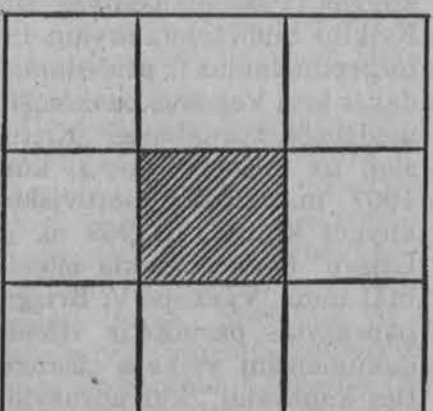
Viktorija Šleiniūtė Palangoje.

GALVOSŪKIS NR. 21

Berniukas Romas po pietų buvo vienas namuose. Tėvas dirbo, mama išėjo į krautuvę pirkti Romo draugui dovaną jo gimtadienio proga. Suskambejo telefono skambutis. Romas galvojo, kad jo draugas nori su juo kalbėti ir atsiliepė. Išgirdo suaugusio balsą, kuris norėjo su Romo tėvu kalbėtis. Romas pasakė, kad tėvas yra darbe. Tada balsas telefone klausė: „Ar tu vienas namuose?“ Romas prisiminė mamos draudimą, kad niekada neskaitytų, kad vienas namuose. Tada nepažįstamajam taip pasakė: „Mano mama šiuo metu negali ateiti prie telefono, prašau palikti pranešimą, jį jums paskambins“. Kaip tu būtum pasielgęs tokiu atveju? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 22 (Brėžinėlis)

Į brėžinėlio langelius įrašykite skaičius taip, kad skaitant skersai ir išilgai tų skaičių suma būtų 9. Sudėjus visus skaičius, suma būtų lygi 20. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 23 (Piešinėliai)

Šie piešinėliai atrodo panašūs, bet gerai išžiūrėję, atrastie net 20 skirtumų. Kas suras 20 skirtumų, gaus 10 taškų, o kas suras tik 10 skirtumų, gaus tik 5 taškus.

